

**РЕГУЛАТОРНА КОМИСИЈА
ЗА ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГИЈУ
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
ТРЕБИЊЕ**

**REGULATORNA KOMISIJA
ZA ELEKTRIČNU ENERGIJU
REPUBLIKE SRPSKE
TREBINJE**

**ОПШТИ УСЛОВИ
ЗА ИСПОРУКУ И СНАБДИЈЕВАЊЕ
ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ**

Требиње, јун 2006.

САДРЖАЈ: стр.

ДИО ПРВИ - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. (Предмет)	1
Члан 2. (Садржај)	1
Члан 3. (Циљ)	2
Члан 4. (Дефиниције и скраћенице)	2

ДИО ДРУГИ - ОДНОСИ ИЗМЕЂУ КРАЈЊЕГ КУПЦА И КОРИСНИКА ДОЗВОЛЕ

ГЛАВА I - ПРАВА КРАЈЊЕГ КУПЦА, ДИСТРИБУТЕРА, СНАБДЈЕВАЧА И ПРОИЗВОЂАЧА

Члан 5. (Права крајњег купца)	6
Члан 6. (Права дистрибутера)	7
Члан 7. (Права снабдјевача)	7
Члан 8. (Права произвођача прикључених на дистрибутивну мрежу)	7

ГЛАВА II - ОБАВЕЗЕ КРАЈЊЕГ КУПЦА, ДИСТРИБУТЕРА, СНАБДЈЕВАЧА И ПРОИЗВОЂАЧА

Члан 9. (Обавезе крајњег купца)	8
Члан 10. (Обавезе дистрибутера)	8
Члан 11. (Обавезе снабдјевача)	9
Члан 12. (Обавезе произвођача прикључених на дистрибутивну мрежу)	10

ГЛАВА III - УНИВЕРЗАЛНА УСЛУГА

Члан 13. (Испорука)	10
Члан 14. (Снабдијевање)	11
Члан 15. (Квалитет снабдијевања)	12
Члан 16. (Уговор о снабдијевању)	12
Члан 17. (Престанак важења уговора о снабдијевању)	13
Члан 18. (Снабдијевање индиректног купца)	15
Члан 19. (Уговор о приступу мрежи)	15
Члан 20. (Престанак важења уговора о приступу)	17
Члан 21. (Уступање уговора)	18
Члан 22. (Обрасци уговора)	19

ГЛАВА IV - ОЧИТАЊЕ, ФАКТУРИСАЊЕ И НАПЛАТА

Члан 23. (Очитање мјерних уређаја)	19
Члан 24. (Приступ имовини крајњег купца)	20
Члан 25. (Обрачун утрошене електричне енергије и достава рачуна)	20
Члан 26. (Принципи обрачуна и наплате)	22
Члан 27. (Плаћање рачуна)	22

**ГЛАВА V - ОБУСТАВА ИСПОРУКЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ
ЕНЕРГИЈЕ**

Члан 28. (Принципи ограничења и обустава испоруке)	23
Члан 29. (Разлози за обуставу испоруке)	23
Члан 30. (Обавјештење о искључењу)	24
Члан 31. (Приговор и поступак прије искључења)	25
Члан 32. (Ограничења искључења)	25
Члан 33. (Искључење на захтјев крајњег купца)	26
Члан 34. (Накнада за обрачунску снагу за вријеме обуставе испоруке)	26
Члан 35. (Поновно прикључење објеката крајњег купца)	26
Члан 36. (Трошкови искључења и поновног прикључења)	27

**ГЛАВА VI - ШТЕТЕ УЗРОКОВАНЕ СМАЊЕНИМ
КВАЛИТЕТОМ СНАБДИЈЕВАЊА
НИСКОГ КВАЛИТЕТА И ПРИГОВОРИ
КРАЈЊИХ КУПАЦА**

Члан 37. (Накнада штете због смањеног квалитета снабдијевања)	27
Члан 38. (Поступак по приговору)	28
Члан 39. (Поступак РЕЕРС-а по захтјеву за рјешавање спора)	29

**ДИО ТРЕЋИ - ТЕХНИЧКИ УСЛОВИ ЗА ИСПОРУКУ
ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ****ГЛАВА I - ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКЕ САГЛАСНОСТИ**

Члан 40. (Врсте електроенергетских сагласности и надлежност за издавање)	30
Члан 41. (Потреба прибављања електроенергетске сагласности)	30
Члан 42. (Издавање електроенергетских сагласности)	30

Члан 43. (Захтјев за издавање претходне електроенергетске сагласности за објекте крајњег купца из категорије домаћинства)	31
Члан 44. (Захтјев за издавање претходне електроенергетске сагласности за објекте крајњег купца из категорије остала потрошња на ниском напону)	31
Члан 45. (Захтјев за издавање претходне електроенергетске сагласности за објекте крајњег купца на средњем напону)	32
Члан 46. (Захтјев за издавање претходне електроенергетске сагласности за производне објекте)	32
Члан 47. (Захтјев за сталну електроенергетску сагласност и прикључење)	33
Члан 48. (Стандардни обрасци захтјева и електроенергетских сагласности)	34
Члан 49. (Рок и начин издавања електроенергетске сагласности)	34
Члан 50. (Садржај претходне електроенергетске сагласности) ..	34
Члан 51. (Садржај сталне електроенергетске сагласности)	35
Члан 52. (Рок важења електроенергетске сагласности)	36
Члан 53. (Електроенергетска сагласност за привремене објекте и градилишта)	37
Члан 54. (Захтјев за издавање електроенергетске сагласности за привремене објекте и градилишта)	37
Члан 55. (Жалба на рјешење о електроенергетској сагласности)	37
Члан 56. (Испуњавање услова из електроенергетске сагласности)	38

ГЛАВА II - ПРИКЉУЧАК НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКУ МРЕЖУ

Члан 57. (Прикључак крајњег купца)	38
Члан 58. (Вањски прикључак)	38
Члан 59. (Унутрашњи прикључак)	39
Члан 60. (Прикључак градилишта)	39
Члан 61. (Поступак прикључења)	39
Члан 62. (Привремено прикључење објекта)	40
Члан 63. (Вријеме прикључења)	40
Члан 64. (Прикључна снага)	41
Члан 65. (Развој дистрибутивне мреже)	41
Члан 66. (Утврђивање трошкова прикључења)	42
Члан 67. (Трошкови прикључка)	42
Члан 68. (Трошкови стандардног прикључка)	43

Члан 69. (Трошкови извођења нестандардног прикључка)	43
Члан 70. (Обештећење инвеститора/крајњег купца)	44
Члан 71. (Трошкови обезбјеђења услова за прикључење)	44
Члан 72. (Број прикључака на објекту купца)	44
Члан 73. (Садржај уговора о прикључењу)	45
Члан 74. (Неовлашћени прикључак)	46
Члан 75. (Одговорност за пројектовање, провјеру прикључка и прикључење)	46
Члан 76. (Прикључење објеката нових крајњих купаца на електроенергетске објекте изграђене средствима крајњих купаца)	47
Члан 77. (Власништво над прикључком и уступање прикључка дистрибутеру)	47

ГЛАВА III - ПАРАМЕТРИ ИСПОРУКЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Члан 78. (Напонски нивои и одступање од номиналног напона)	48
Члан 79. (Номинална фреквенција)	48
Члан 80. (Посебни услови испоруке)	48
Члан 81. (Прекомјерно преузета реактивна енергија)	48
Члан 82. (Показатељи квалитета снабдијевања)	49

ГЛАВА IV - ОБУСТАВА И ОГРАНИЧЕЊЕ У ИСПОРУЦИ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Члан 83. (Разлози који оправдавају обуставу испоруке)	49
Члан 84. (Ограничење испоруке због несташице електричне енергије)	50
Члан 85. (Приоритети за испоруку електричне енергије у случају опште несташице)	51
Члан 86. (Објекти којима се не може обуставити испорука електричне енергије због неплаћања)	52
Члан 87. (Ванредне околности)	53

ГЛАВА V - НЕОВЛАШЋЕНА ПОТРОШЊА

Члан 88. (Појам неовлашћене потрошње)	54
Члан 89. (Утврђивање периода неовлашћене потрошње)	54
Члан 90. (Обрачун неовлашћене потрошње)	54
Члан 91. (Накнада за неовлашћено утрошену електричну енергију)	56

ГЛАВА VI - МЈЕРЕЊЕ

Члан 92. (Мјерно мјесто)	56
Члан 93. (Састав мјерног слога)	57
Члан 94. (Норме квалитета мјерних уређаја)	57
Члан 95. (Класа тачности мјерних трансформатора)	57
Члан 96. (Класе тачности бројила електричне енергије)	58
Члан 97. (Уклопни сат)	58
Члан 98. (Пломбирање и жигосање мјерних уређаја)	59
Члан 99. (Одржавање мјерних уређаја)	59
Члан 100. (Ванредно баждарење мјерних уређаја)	60
Члан 101. (Корекција обрачуна)	60
Члан 102. (Контрола мјерења и измјене на мјерном слогу)	61
Члан 103. (Сметње или оштећења на мјерним уређајима)	61

**ГЛАВА VII - УСЛОВИ КОРИШЋЕЊА МРЕЖЕ
СРЕДЊЕГ НАПОНА**

Члан 104. (Врсте и подешавање заштитних уређаја)	61
Члан 105. (Уградња подфреквентне заштите у објекте купца) ..	62
Члан 106. (Уградња уређаја за аутоматско поновно укључење)	62
Члан 107. (Пренапонска заштита и координација изолације) ...	62
Члан 108. (Мјере заштите од превисоких напона)	62
Члан 109. (Уређаји за мјерење)	62

ДИО ЧЕТВРТИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 110. (Закључење уговора о снабдијевању)	63
Члан 111. (Информисање о условима снабдијевања)	63
Члан 112. (Цјеновник трошкова прикључка)	63
Члан 113. (Раздвајање дјелатности дистрибуције и снабдијевања)	64
Члан 114. (Дистрибутивна мрежна правила)	64
Члан 115. (Утврђивање стандарда квалитета)	65
Члан 116. (Обавјештавање купца о структури електричне енергије и утицај на животну средину)	65
Члан 117. (Прикључна снага објеката за које не постоји електроенергетска сагласност)	65
Члан 118. (Поновно прикључење објеката повратника)	66
Члан 119. (Планови ограничења потрошње у случају несташице електричне енергије)	66
Члан 120. (Неовлашћена потрошња код скидања или оштећења пломбе)	66

Члан 121. (Измјештање мјерних уређаја)	66
Члан 122. (Увођење стандарда IEC 38 и EN 50160)	67
Члан 123. (Тумачење Општих услова)	67
Члан 124. (Ступање на снагу)	67

На основу члана 23. алинеја 5. и члана 30. Закона о електричној енергији ("Службени Гласник Републике Српске" бр. 66/02, 29/03, 86/03 и 111/04), члана 10. тачка 5. и члана 11. алинеја 12. Статута Регулаторне комисије за електричну енергију Републике Српске ("Службени Гласник Републике Српске" број 41/04), Регулаторна комисија за електричну енергију Републике Српске на 34. редовној сједници, одржаној 29.06.2006. године, донијела је

ОПШТЕ УСЛОВЕ ЗА ИСПОРУКУ И СНАБДИЈЕВАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ

ДИО ПРВИ - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет)

Општим условима за испоруку и снабдијевање електричном енергијом (у даљем тексту: Општи услови) уређује се снабдијевање и испорука електричне енергије, прикључење објеката крајњих купаца и произвођача на дистрибутивну мрежу у Републици Српској, као и други односи између крајњих купаца, корисника дозволе за обављање дјелатности дистрибуције електричне енергије, корисника дозволе за обављање дјелатности снабдијевања тарифних купаца електричном енергијом, корисника дозволе за обављање дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом и корисника дозволе за производњу електричне енергије чији су објекти прикључени на дистрибутивну мрежу.

Члан 2.

(Садржај)

Општим условима уређују се нарочито:

- а) услови и начин за прикључење објеката крајњих купаца или произвођача на дистрибутивну мрежу, укључујући:
    - 1) издавање електроенергетских сагласности,
    - 2) подношење захтјева за прикључење, критеријуме и услове за прикључење објекта крајњег купца или произвођача на електроенергетску мрежу, и
    - 3) начин и рокови закључења уговора о прикључењу на електроенергетску мрежу, уговора о приступу мрежи и уговора о снабдијевању електричном енергијом,
  - б) услови и начин за прикључење градилишта и привремених објеката,
  - в) квалитет испоруке и снабдијевања електричном енергијом,
-

- г) начин на који се утрошена електрична енергија мјери, читава, обрачунава и наплаћује,
- д) захтјеви у погледу тачности мјерних уређаја,
- ђ) услови, начин, мјере и редосљед ограничења испоруке електричне енергије, у случају опште несташице електричне енергије,
- е) услови и начин под којима може бити обустављена испорука електричне енергије крајњем купцу,
- ж) начин информисања крајњих купаца у случају обуставе и ограничења у испоруци електричне енергије
- з) услови и начин на који се обрачунавају и исплаћују штете узроковане неоснованом обуставом испоруке електричне енергије, испоруком електричне енергије смањеног квалитета или ограничењем испоруке електричне енергије.
- и) услови под којим се испорука електричне енергије не обуставља купцима, укључујући и случајеве када утрошена електрична енергија није плаћена, као и начин регулисања међусобних обавеза у таквим случајевима,
- ј) мјере које се предузимају у случају кварова у електроенергетском систему и мјере заштите електроенергетског система од прекомјерне потрошње,
- к) начин утврђивања количине и снаге неовлашћено утрошене електричне енергије, као и начин обрачуна и наплате тих количина електричне енергије, и
- л) остали односи између дистрибутера, снабдјевача, крајњих купаца и произвођача прикључених на дистрибутивну мрежу.

Члан 3.

(Циљ)

Циљ доношења Општих услова је унапређење ефикасности, сигурности и правичности у испоруци и снабдијевању електричном енергијом, као и обезбјеђење транспарентног и недискриминаторског понашања субјеката у електроенергетском сектору.

Члан 4.

(Дефиниције и скраћенице)

Појмови и скраћенице који се користе у Општим условима имају сљедеће значење:

"активна енергија" означава мјеру производње или потрошње активне снаге у одређеном временском периоду. Обично се изражава у киловат часовима (kWh), мегават часовима (MWh) или гигават часовима (GWh);

"активна снага" означава реалну компоненту привидне снаге, обично изражену у киловатима (kW) или мегаватима (MW);

"**високонапонска мрежа**" је мрежа називног напона (напонски ниво изнад 35 kV) 110 kV, 220 kV и 400 kV;

"**виша сила**" подразумијева непредвидиве природне догађаје који имају карактер елементарних непогода (поплаве, потреси, пожари, атмосферска пражњења, вјетрови, прекомјерни лед и слично), као и непосредну ратну опасност и ратно стање који су проглашени од стране надлежног државног органа;

"**дистрибуција**" означава пренос електричне енергије путем средњенапонског и нисконапонског дистрибутивног система са циљем њене испоруке купцима и не подразумијева снабдијевање електричном енергијом;

"**дистрибутивна мрежа**" означава електричну мрежу која се простире од мјеста разграничења са мрежом преноса, односно од прикључка електрана, до објеката крајњих купаца на средњем и ниском напону;

"**електроенергетски објекти крајњег купца**" означавају електроенергетске објекте (водови, уређаји, постројења и инсталације) који се налазе иза мјеста прикључења на дистрибутивну мрежу, изузев прикључка или дијела прикључка који чини саставни дио дистрибутивне мреже, без обзира на власништво;

"**електроенергетско предузеће**" означава предузеће које обавља једну или више електроенергетских дјелатности утврђених Законом;

"**заједничка потрошња**" означава потрошњу електричне енергије, регистровану на бројилу, коју истовремено користи више крајњих купаца;

"**Закон**" означава Закон о електричној енергији Републике Српске, објављен у "Службеном гласнику Републике Српске" број 66/02, 29/03, 86/03 и 111/04;

"**испорука електричне енергије**" означава пренос електричне енергије до купца или крајњег купца, односно предају електричне енергије из објекта једног електроенергетског субјекта у објекат другог електроенергетског субјекта или крајњег купца;

"**квалификовани купац**" означава сваког крајњег купца прикљученог на преносну или дистрибутивну мрежу који испуњава услове за куповину електричне енергије по властитом избору;

"**класа тачности**" означава класу мјерног уређаја који задовољава одређене метролошке захтјеве потребне за одржавање грешака у одређеним границама;

"**дистрибутер**" означава корисника дозволе, коме је од стране РЕЕРС-а издата дозвола за обављање дјелатности дистрибуције електричне енергије у Републици Српској, који је одговоран за развој, изградњу, одржавање, погон и вођење дистрибутивне мреже;

"**корисник система**" означава физичко или правно лице које користи дистрибутивни систем ради преузимања и/или испоруке електричне енергије;

"**крајњи купац**" означава купца који купује електричну енергију за своје властите потребе и коришћење;

"**купци из категорије домаћинства**" означавају купце који купују електричну енергију искључиво за своју властиту потрошњу у домаћинству, искључујући пословне или професионалне активности;

"мјерно мјесто" означава мјесто у мрежи на којем се мјери количина електричне енергије и/или снаге коју крајњи купац преузима, а налази се на примопредајном мјесту, уколико електроенергетском сагласношћу или уговором о прикључењу није другачије одређено;

"мјесто прикључења" представља спојно мјесто у којем се прикључак спаја на дистрибутивну мрежу;

"називни напон" означава напон којим су мрежа или опрема означени и у односу на који се дају њихове радне карактеристике;

"напон додира" означава пад напона у људском тијелу, којем је изложен човјек у тренутку додира металне површине повезане са уземљивачем и стајне тачке човјека удаљене један метар од додирне површине;

"напон корака" означава пад напона у људском тијелу, којем је изложен човјек премоштењем потенцијалне разлике тачака на површини уземљивача кораком дужине један метар (m);

"неквалификовани купац или тарифни купац" означава крајњег купца који се снабдијева електричном енергијом на регулисани начин и по регулисаним цијенама (тарифама);

"нисконапонска мрежа" означава дистрибутивну мрежу називног напона 400/230 V (номинални напонски ниво мањи од 1 kV);

"нови крајњи купац" означава крајњег купца чији се електроенергетски објекат први пут прикључује на електроенергетску мрежу, који одваја своју инсталацију од инсталације постојећих купаца, који повећава прикључну снагу или чији је електроенергетски објекат био искључен са електроенергетске мреже дуже од три године, уколико Општим условима није другачије прописано. Крајњи купац који је био прикључен на електроенергетску мрежу не сматра се новим крајњим купцем када своје објекте замијени новим, на истом мјерном мјесту;

"обрачунски период" означава временски период између два читавања бројила ради обрачуна утрошене електричне енергије и снаге, за који се издаје рачун крајњем купцу (обично један мјесец);

"прекид испоруке" означава стање у коме нема испоруке снаге одређеном мјесту испоруке; прекиди могу бити кратки (дужи од једне секунде и краћи од и једнако три минуте) или дуги (дужи од три минуте), односно планирани и неплакирани;

"претходна електроенергетска сагласност" означава документ којим се дефинишу електроенергетски и технички критеријуми за прикључење објеката крајњег купца или произвођача на дистрибутивну мрежу;

"привидна снага" означава комплексни производ напона (у волтима) и струје (у амперима). Састоји се од реалне компоненте (активне снаге) и имагинарне компоненте (реактивне снаге) и обично се изражава у киловолт-амперима (kVA) или мегаволт-амперима (MVA);

"прикључак крајњег купца" означава скуп електричних водава, опреме, мјерних уређаја и уређаја средњег или ниског напона којима су електрични уређаји крајњег купца, преко тачке напајања, повезани са дистрибутивним системом у мјесту прикључења;

"**прикључна снага**" означава номиналну снагу прикључка крајњег купца која се изводи на основу номиналне струје главног инсталационог осигурача или уређаја за ограничење оптерећења код крајњих купаца којима се не мјери снага, односно означава одобрену вршну снагу код крајњих купаца којима се обрачунска снага утврђује мјерењем;

"**примопредајно мјесто**" означава мјесто у електроенергетској мрежи на којем дистрибутер испоручује, а крајњи купац преузима електричну енергију и налази се на граници основних средстава дистрибутера и основних средстава, односно имовине, крајњег купца;

"**реактивна енергија**" означава мјеру производње или потрошње реактивне снаге у одређеном временском периоду. Обично се изражава у киловар часовима (kVArh), мегавар часовима (MVArh) или гавар часовима (GVArh);

"**реактивна снага**" означава имагинарну компоненту привидне снаге која се обично изражава у киловарима (kVA_r) или мегаварима (MVA_r);

"**регулисане цијене**" означавају цијене производа и услуга регулисане од стране надлежне регулаторне комисије за електричну енергију;

"**снабдјевач**" означава правно или физичко лице које продаје електричну енергију крајњим купцима. Корисник дозволе за обављање дјелатности снабдијевања електричном енергијом (заједнички "корисници дозволе за снабдијевање") може бити:

- снабдјевач који врши снабдијевање неквалификованих купаца (снабдјевач тарифних купаца),
- снабдјевач који снабдијева квалификоване купце (снабдјевач квалификованих купаца);

"**средњенапонска мрежа**" означава дистрибутивну мрежу називног напона 6kV, 10kV, 20kV и 35kV (номинални напонски ниво између 1 kV и 35 kV);

"**стална електроенергетска сагласност**" означава документ који потврђује да су прикључак и електроенергетски објекат крајњег купца / произвођача изграђени у складу са условима из претходне електроенергетске сагласности и уговора о прикључењу;

"**тачка напајања**" означава мјесто на коме се завршава прикључак;

"**трошкови прикључења**" објекта корисника на електроенергетску мрежу обухватају трошкове прикључка и трошкове обезбјеђења услова за прикључење:

- **трошкови прикључка** означавају стварне трошкове везане за изградњу објекта и инсталација опреме којим се електроенергетски објекти новог крајњег купца повезују са постојећом електроенергетском мрежом, одређују се у складу са Општим условима, Правилником о тарифној методологији и тарифном поступку и интерним правилима корисника дозволе за дистрибуцију,
- **трошкови обезбјеђења услова за прикључење** означавају удио крајњег купца у финансирању дијела капацитета дистрибутивне мреже потребног за

напајање објеката купца снагом која је једнака прикључној снази одређеној електроенергетском сагласношћу.

"IEC" означава међународну комисију за електротехнику (International Electrotechnical Commission);

"РЕЕРС" означава Регулаторну комисију за електричну енергију Републике Српске;

"ФЕРК" означава Регулаторну комисију за електричну енергију у Федерацији Босне и Херцеговине.

ДИО ДРУГИ - ОДНОСИ ИЗМЕЂУ КРАЈЊЕГ КУПЦА И КОРИСНИКА ДОЗВОЛЕ

ГЛАВА I – ПРАВА КРАЈЊЕГ КУПЦА, ДИСТРИБУТЕРА, СНАБДЈЕВАЧА И ПРОИЗВОЂАЧА

Члан 5.

(Права крајњег купца)

Крајњи купац има право:

- а) на правичан и једнак третман и приступ информацијама електроенергетских предузећа које нису повјерљиве природе,
- б) поднијети захтјев за добијање електроенергетске сагласности и прикључити своје објекте и опрему на електроенергетску мрежу, када испуни услове из електроенергетске сагласности, у складу са одредбама Општих услова и других прописа и техничких стандарда,
- в) на универзалну услугу снабдијевања електричном енергијом,
- г) на снабдијевање електричном енергијом и приступ мрежи на недискриминарајући начин и на уговореној основи,
- д) улагати приговоре на сваку недопуштену радњу, пропуст или грешку електроенергетског предузећа и на поступање по тим приговорима у складу са Општим условима,
- ђ) на накнаду штете, од електроенергетског предузећа, која је проузрокована неоснованом обуставом испоруке електричне енергије, испоруком електричне енергије смањеног квалитета или неоправданим ограничењем испоруке електричне енергије у складу са одредбама Општих услова и уговорима, и
- е) да уговори услуге пројектовања и/или извођења радова са лицем регистрованим и овлашћеним од стране надлежног органа за обављање тих услуга и радова, а које не мора бити дистрибутер, укључујући инсталисање прикључка у складу са одредбама уговора о прикључењу.

Члан 6.
(Права дистрибутера)

Дистрибутер има право:

- а) приступа посједу крајњег купца ради извођења радова на прикључку крајњег купца приликом монтаже (изградње), одржавања, контроле прикључка, пломбирања, контроле инсталација крајњег купца, разних подешења и читања бројила,
- б) у случају недозвољеног прикључења објекта крајњег купца или у случају било ког вида неовлашћене потрошње електричне енергије, утврдити количину, обрачунати и наплатити неовлашћено преузету електричну енергију, те покренути поступак код надлежног органа против крајњег купца,
- в) ограничити и обуставити испоруку електричне енергије крајњем купцу у случајевима наведеним у Општим условима, и
- г) испоставити и наплатити рачун за коришћење мреже у роковима предвиђеним Општим условима и уговором о приступу са крајњим купцем.

Члан 7.
(Права снабдјевача)

Снабдјевач има право:

- а) испоставити и наплатити рачун за утрошену електричну енергију у роковима предвиђеним Општим условима и уговором са крајњим купцем,
- б) да у сарадњи са дистрибутером на чију мрежу је објекат крајњег купца недозвољено прикључен или у случају било ког вида неовлашћене потрошње електричне енергије, захтијева накнаду штете проузроковане неовлашћеним радњама, и
- в) да захтијева од дистрибутера обуставу испоруке електричне енергије у случају неиспуњења уговорних обавеза од стране крајњег купца.

Члан 8.
(Права произвођача прикључених на дистрибутивну мрежу)

Произвођач електричне енергије има право:

- а) на недискриминирајући приступ дистрибутивној мрежи према начелима регулисаног приступа треће стране, и
- б) на прикључење својих објеката и опреме на дистрибутивну мрежу, када су прикључак и објекат изведени у складу са електроенергетском сагласношћу, уговором о прикључењу и техничким правилима и прописима.

ГЛАВА II – ОБАВЕЗЕ КРАЈЊЕГ КУПЦА, ДИСТРИБУТЕРА, СНАБДЈЕВАЧА И ПРОИЗВОЂАЧА

Члан 9.

(Обавезе крајњег купца)

Обавезе крајњег купца су:

- а) поднијети захтјев за издавање електроенергетске сагласности у складу са одредбама Општих услова,
- б) редовно и благовремено плаћање преузете електричне енергије,
- в) омогућавање несметаног приступа посједу, мјерним уређајима и инсталацијама овлашћеним лицима дистрибутера,
- г) одржавање у исправном стању инсталације и опреме у свом власништву,
- д) накнада штете другом крајњем купцу и/или дистрибутеру, проузроковане недозвољеним радњама или неисправностима уређаја или инсталација крајњег купца,
- ђ) обавјештавање дистрибутера о неисправностима на прикључним и мјерним уређајима, и
- е) друге обавезе које произилазе из закона и уговора са дистрибутером и снабдјевачем.

Члан 10.

(Обавезе дистрибутера)

Дистрибутер је обавезан:

- а) придржавати се одредби закона, подзаконских аката, техничких прописа и стандарда,
- б) управљати, одржавати и развијати дистрибутивни систем,
- в) у складу са техничким могућностима дистрибутивне мреже омогућити приступ дистрибутивној мрежи произвођачима, снабдјевачима, тарифним и квалификованим купцима електричне енергије, те преносити и дистрибуирати електричну енергију кроз дистрибутивну мрежу на транспарентан и недискриминирајући начин,
- г) прикључити објекте крајњег купца / произвођача на електроенергетску мрежу, ако испуњавају услове за прикључење, уз накнаду по ценовнику својих услуга одобреном од стране РЕЕРС-а,
- д) издавати електроенергетске и остале сагласности из своје надлежности, прописивати техничке услове за прикључење на дистрибутивну мрежу, провјеравати техничку усаглашеност прикључка објекта крајњег купца са условима из претходне електроенергетске сагласности и уговора о прикључењу, овјеравати усаглашеност пројектне документације са

техничким условима за прикључење, а на изричит захтјев крајњег купца изградити пројекат прикључка на дистрибутивну мрежу,

- ђ) водити уредну евиденцију о ограничењима и прекидима испоруке електричне енергије из које се могу утврдити трајање и разлози застоја или ограничења у испоруци електричне енергије, те уредно архивирати и чувати документацију у складу са прописима,
- е) читавати бројила електричне енергије крајњих купаца,
- ж) похрањивати и ажурирати податке везане за мјерења,
- з) изградити уговор о прикључењу и уговор о приступу и обезбиједити њихову доставу крајњем купцу, без наплате трошкова,
- и) успоставити и одржавати услужни центар за заштиту интереса, пружање информација, подршку и савјетовање крајњих купаца,
- ј) обезбиједити адекватан начин доставе свих својих обавјештења упућених крајњим купцима,
- к) поступати по приговорима крајњих купаца у складу са одредбама Општих услова,
- л) обезбиједити крајњим купцима електричну енергију и услуге у складу са прописима РЕЕРС-а, техничким критеријумима, утврђеним нормативима и стандардима и закљученим уговорима, и
- љ) када је то основано, накнадити крајњем купцу штету која је резултат неосноване обуставе испоруке електричне енергије и испоруке електричне енергије смањеног квалитета.

Члан 11.

(Обавезе снабдјевача)

Снабдјевач је обавезан:

- а) придржавати се одредби закона и подзаконских аката,
- б) закључити уговор о снабдијевању са крајњим купцем кога снабдијева електричном енергијом,
- в) обрачунавати, фактурисати и наплаћивати утрошену електричну енергију,
- г) похрањивати и ажурирати податке везане за обрачун и наплату рачуна или било које друге потребне податаке, као што је то прописано,
- д) водити уредну евиденцију о ограничењима и прекидима снабдијевања електричном енергијом из које се могу утврдити разлози и трајање ограничења или прекида, у складу са прописима,
- ђ) понудити закључивање уговора и обезбиједити њихову доставу крајњим купцима, без наплате трошкова,

- е) успоставити и одржавати услужни центар за заштиту интереса, пружање информација, подршку и савјетовање крајњих купаца, самостално или у сарадњи са дистрибутером,
- ж) обезбиједити адекватан начин доставе свих обавјештења упућених крајњим купцима,
- з) поступати по приговорима крајњих купаца у складу са одредбама Општих услова,
- и) обезбиједити крајњим купцима електричну енергију и услуге у складу са прописима РЕЕРС-а, техничким критеријумима, утврђеним нормативима и стандардима и закљученим уговорима, и
- ј) накнадити крајњем купцу проузроковану штету која је резултат неосноване обуставе испоруке електричне енергије.

Члан 12.

(Обавезе произвођача прикључених на дистрибутивну мрежу)

Произвођач електричне енергије прикључен на дистрибутивну мрежу има обавезу:

- а) прије прикључења новог производног објекта или промјене снаге постојећих агрегата да поднесе захтјев за издавање електроенергетске сагласности,
- б) да изгради потребну мрежу за прикључење објекта на електроенергетски систем, те уградњу мјерних уређаја према условима из електроенергетске сагласности
- в) да омогући овлашћеним лицима дистрибутера приступ и читање мјерних уређаја,
- г) да обавјештава дистрибутера о евентуалним кваровима на мјерном мјесту и/или застојима и кваровима на производним јединицама, и
- д) остале обавеза проистекле из уговора о прикључењу, уговора о приступу и уговора о продаји произведене електричне енергије.

ГЛАВА III – УНИВЕРЗАЛНА УСЛУГА

Члан 13.

(Испорука)

- (1) Испоруку електричне енергије крајњим купцима на одређеном дистрибутивном подручју, у оквиру система обавезе јавне услуге, обезбјеђује дистрибутер коме је издата дозвола за обављање дјелатности дистрибуције електричне енергије.
- (2) Дистрибутер је обавезан, осим уколико одредбама Општих услова није другачије прописано, да крајњем купцу континуирано испоручује електричну енергију одређеног квалитета, без фаворизовања или дискриминације, у складу са Законом, Општим условима, техничким прописима и стандардима, по цијенама утврђеним

тарифним системом и тарифним ставовима за продају електричне енергије у Републици Српској (у даљем тексту Тарифни систем).

(3) У случајевима када се због незадовољавајућих техничких карактеристика старијих мрежних објеката не може обезбиједити одговарајући квалитет испоруке електричне енергије, дистрибутер може уз одобрење РЕЕРС-а да објектима крајњих купаца прикљученим на такву мрежу испоручује електричну енергију са одступањима од вриједности напона већим од прописаних Општим условима, под условом да је претходно поднио РЕЕРС-у план и програм ревитализације мреже за отклањање разлога таквог одступања.

(4) Када трошкови ревитализације из става (3) овог члана, превазилазе финансијске могућности дистрибутера, крајњи купац може инвестирати властита средства у ревитализацију дистрибутивне мреже, о чему закључује посебан уговор са дистрибутером.

(5) Дистрибутер је обавезан накнадити крајњем купцу трошкове ревитализације мреже из става (4) овог члана, у које је укључена и одговарајућа камата на средства уложена у ревитализацију од стране купца. Уколико крајњи купац који је уложио властита средства у ревитализацију мреже дистрибутера не захтијева поврат уложених средстава, вриједност тих средстава се не укључује у регулативну основу дистрибутера.

(6) Дистрибутер може привремено обуставити испоруку електричне енергије крајњем купцу у случају планираних радова на одржавању и реконструкцији објеката, као и радова везаних за прикључење објеката нових крајњих купаца, с тим да купце који остају привремено без електричне енергије благовремено обавијести о планираном искључењу, наводећи почетак и крај планираног искључења.

(7) Изузеци из обавезе континуиране испоруке електричне енергије из става (2) овог члана, су прекиди узроковани дјеловањем исправних и прописно подешених уређаја за заштиту електроенергетских објеката, радњама трећих лица или вишом силом.

Члан 14.

(Снабдијевање)

(1) Снабдијевање тарифних купаца електричном енергијом на одређеном подручју обезбјеђује снабдјевач коме је издата дозвола за обављање дјелатности снабдијевања тарифних купаца електричном енергијом.

(2) Снабдијевање квалификованих купаца електричном енергијом на територији Републике Српске и Босне и Херцеговине (у даљем тексту БиХ) обезбјеђују:

- а) корисници дозволе за трговину и снабдијевање електричном енергијом на територији БиХ издате од стране РЕЕРС-а, и
- б) корисници дозволе за снабдијевање другог реда издате од стране ФЕРК-а.

(3) Снабдијевање крајњих купаца електричном енергијом регулише се уговором о снабдијевању који закључују снабдјевач и крајњи купац, на одређено или неодређено вријеме.

(4) Снабдјевач је обавезан континуирано снабдијевати крајње купце електричном енергијом, без фаворизовања или дискриминације, у складу са законом, Општим условима, по цијенама утврђеним Тарифним системом за регулисане дјелатности и по тржишним цијенама за нерегулисане дјелатности.

Члан 15.

(Квалитет снабдијевања)

(1) Дистрибутер одржава електроенергетске објекте у свом власништву у стању које омогућава сигурну, адекватну (колико је то могуће) и континуирану услугу купцима.

(2) Дистрибутер и снабдјевач су дужни снабдијевати крајње купце електричном енергијом на начин који обезбјеђује квалитет снабдијевања, под којим се подразумијева:

- а) квалитет комерцијалне услуге,
- б) континуитет у испоруци електричне енергије, и
- в) квалитет напона напајања објеката крајњих купаца.

(3) До израде стандарда квалитета снабдијевања, дистрибутер и снабдјевач су дужни да стално унапређују квалитет снабдијевања, односно да га одржавају на примјереном нивоу уз стално унапређење.

(4) Специфицирани номинални напонски нивои у тачки напајања, са прописаним границама одступања, и техничка правила и стандарди који регулишу ову област представљају стандард за квалитет напона напајања.

(5) Уговором о приступу мрежи се може предвидјети испорука електричне енергије са вишим нивоом квалитета снабдијевања, него што је општи стандард, под условом да такав начин испоруке неће штетно утицати на друге крајње купце електричне енергије, у ком случају дистрибутер и крајњи купац уговарају посебне услове таквог приступа мрежи.

Члан 16.

(Уговор о снабдијевању)

(1) Крајњи купац и снабдјевач закључују уговор о снабдијевању, ради купопродаје електричне енергије, у складу са потребама купца и расположивим количинама из електроенергетског биланса.

(2) Крајњи купац који има више мјерних мјеста, може за свако мјерно мјесто закључити посебан уговор о снабдијевању, или може за више мјерних мјеста закључити један уговор о снабдијевању са идентификацијом сваког мјерног мјеста.

(3) Уговор о снабдијевању у име заједнице етажних власника или сувласника, на једном мјерном мјесту заједничке потрошње, закључује лице овлашћено од заједнице или осталих сувласника.

(4) Уговор о снабдијевању између снабдјевача и крајњег купца обавезно садржи:

- а) уговорне стране,

- б) предмет уговора,
- в) снагу одобрену електроенергетском сагласношћу,
- г) мјесто испоруке и мјесто мјерења,
- д) количину енергије и снаге са допуштеним одступањима, начин поступања у случају одступања од уговорених количина, као и мјесечну динамику преузимања (само за купце којима се обрачунска снага утврђује мјерењем),
- ђ) напонски ниво,
- е) адресу доставе рачуна,
- ж) ниво квалитета снабдијевања, утврђен Општим условима и другим прописима или повећани ниво квалитета,
- з) категорију потрошње и тарифну групу купаца којој купац припада и обрачунске елементе групе по тарифном систему (за тарифне купце),
- и) јединичне цијене електричне енергије (за квалификоване купце),
- ј) начин обрачуна и плаћања,
- к) одредбе о каматама,
- л) период важења уговора,
- љ) одговорност за неизвршавање, односно неуредно извршавање обавеза из уговора,
- м) одредбе о приступу мрежи, уколико тарифни купац путем снабдјевача регулише приступ,
- н) разлоге и рокове за обуставу испоруке,
- њ) рјешавање спорова,
- о) одредба којом се прописује да се за питања која нису регулисана уговором примјењују одредбе Општих услова, које ће снабдјевач учинити доступним крајњем купцу прије закључења уговора, и
- п) престанак уговора и отказни рок.

(5) Отказни рок из става (4) тачка п) овог члана, одређен у уговору о снабдијевању тарифних купаца не може бити дужи од 15 дана, а у уговору о снабдијевању квалификованих купаца не може бити дужи од 30 дана, рачунајући од дана обавјештавања друге уговорне стране.

(6) Одредбе уговора о снабдијевању не могу бити у супротности са одредбама закона и Општих услова.

Члан 17.

(Престанак важења уговора о снабдијевању)

(1) Уговор о снабдијевању престаје у случају:

- а) смрти крајњег купца, односно престанка правног лица у својству крајњег купца,
- б) отказа уговора,
- в) промјене власништва над објектом крајњег купца,
- г) споразума између уговорних страна, и
- д) истека рока на који је уговор закључен.

(2) Уговор о снабдијевању може престати и у случају наступања околности за престанак уговора прописаних законом и одредбама Општих услова.

(3) Снабдјевач квалификованих купаца може једнострано отказати уговор о снабдијевању, у случају наступања околности прописаних одредбама закљученог уговора.

(4) Снабдјевач тарифних купаца може једнострано отказати уговор о снабдијевању само уколико крајњи купац не поштује одредбе закљученог уговора, након опомене крајњем купцу у писаној форми и истека отказног рока.

(5) Наступањем околности из става (1), тачка а) овог члана, до утврђивања насљедника, односно правног сљедбеника, снабдјевач је дужан наставити снабдијевање објекта крајњег купца, све док лице у посједу објекта уредно измирује затечене и текуће обавезе, у складу са уговором о снабдијевању. Лице у посједу објекта дужно је обавијестити снабдјевача о наступању околности у року од 30 дана од дана настанка околности.

(6) Насљедник, односно правни сљедбеник је дужан да закључи нови уговор о снабдијевању и регулише обавезе настале прије наступања околности из става (1), тачка а) овог члана, најкасније 30 дана од дана утврђивања насљедника / правног сљедбеника.

(7) Када се не закључи уговор у року наведеном у ставу (6) овог члана, или ако насљедник / правни сљедбеник не прихвата обавезе претходника, снабдјевач може да захтијева од дистрибутера искључење објекта крајњег купца са дистрибутивне мреже и покреће поступак за наплату потраживања по основу испоручене електричне енергије.

(8) Крајњи купац дужан је у писаној форми обавијестити снабдјевача о отказу уговора, уз поштовање отказног рока утврђеног у закљученом уговору о снабдијевању и измирити обавезе настале до престанка уговора о снабдијевању.

(9) Наступањем промјене у власништву над објектом из става (1) тачка в) овог члана, претходни власник је дужан обавијестити снабдјевача уз поштовање отказног рока наведеног у закљученом уговору о снабдијевању и измирити обавезе настале до предаје објекта у посјед.

(10) У случају промјене власништва над објектом, читање бројила врши се на дан назначен у захтјеву крајњег купца, уколико је захтјев поднесен најкасније три дана прије дана читања назначеног у захтјеву. Ако захтјев није благовремено достављен, или у захтјеву није назначен дан за читање бројила, читање се врши у року од три дана од дана пријема захтјева. Податке о извршеном читању дистрибутер је дужан доставити крајњем купцу и његовом снабдјевачу.

- (11) Дистрибутер, након очитања бројила, поништава регистрацију крајњег купца који је предао објекат и од тог дана му се не могу обрачунавати обавезе на мјесту преузимања, а које није изазвао крајњи купац који је отказао регистрацију.
- (12) Нови власник објекта дужан је закључити уговор о снабдијевању прије уласка у посјед, односно прије почетка коришћења електричне енергије у том објекту.
- (13) У случају промјене власништва над објектом, при чему није испоштована процедура наведена у ставовима (9) до (12) овог члана, за разграничење обавеза за преузету електричну енергију могу се користити одредбе купопродајног уговора, у случају да је стање бројила садржано као уговорна одредба.
- (14) У случају да купопродајни уговор не садржи одредбе о очитању бројила, снабдјевач може закључити уговор о снабдијевању са новим власником, при чему се као почетно стање бројила узима посљедње очитање прије закључења уговора.
- (15) Снабдјевач може да одбије закључење новог уговора о снабдијевању са крајњим купцем који му није измирио потраживања за преузету електричну енергију на истом или другом мјерном мјесту, ако су та потраживања наплатива принудним путем.

Члан 18.

(Снабдијевање индиректног купца)

- (1) Индиректни купац је купац који на основу закљученог уговора, уз сагласност дистрибутера, преузима електричну енергију преко мјерних уређаја другог крајњег купца.
- (2) Индиректном купцу се испоручена електрична енергија обрачунава према категорији потрошње и групи купаца којој припада крајњи купац, а за напонски ниво на који су прикључени објекти крајњег купца преко којих преузима електричну енергију.
- (3) Уколико није обезбијеђено одвојено мјерење само његове потрошње, крајњем купцу се обрачунава количина електричне енергије и снаге тако што се укупна количина електричне енергије и снаге, очитане на мјерним уређајима крајњег купца, умањује за количину електричне енергије и снаге која је очитана на мјерним уређајима индиректног купца и евентуално коригована за губитке у трансформацији.
- (4) Индиректном купцу се обрачунава очитана количина електричне енергије и снаге коригована за губитке енергије и снаге између мјеста мјерења крајњег купца и мјеста мјерења индиректног купца, уколико уговором између крајњег купца и индиректног купца није другачије регулисано.
- (5) Мјерни уређаји индиректног купца пломбирају се од стране дистрибутера, као и пломбом крајњег купца и индиректног купца на њихов захтјев.

Члан 19.

(Уговор о приступу мрежи)

- (1) Коришћење мреже регулише се уговором о приступу.

- (2) Тарифни купац регулише приступ мрежи на један од следећих начина:
- а) закључењем уговора о снабдијевању са снабдјевачем, који му обезбјеђује приступ мрежи, и
  - б) закључењем посебног уговора са дистрибутером о приступу мрежи.
- (3) Квалификовани купац, као и произвођач закључује посебан уговор о приступу са дистрибутером.
- (4) У случају закључења посебног уговора о приступу мрежи, предуслов за закључење таквог уговора, са квалификованим купцем и тарифним купцем, је закључен уговор о снабдијевању.
- (5) Уговор о приступу мрежи обавезно садржи:
- а) уговорне стране,
  - б) предмет уговора,
  - в) начин и адресу за доставу рачуна,
  - г) број претходне електроенергетске сагласности,
  - д) снагу одобрену претходном електроенергетском сагласношћу,
  - ђ) податке о мјерном мјесту и садржај мјерног слога,
  - е) услове приступа мјерном мјесту, уређајима и инсталацијама у објектима крајњег купца,
  - ж) количину електричне енергије и снаге за испоруку, у складу са уговором о снабдијевању, допуштена одступања од уговорених количина и начин поступања у случају одступања од уговорених количина,
  - з) квалитет електричне енергије у тачки напајања и услове у којима је дозвољено веће одступање параметара квалитета електричне енергије у односу на уговорене,
  - и) начин обрачуна накнаде за коришћење мреже, накнаде за помоћне услуге и осталих накнада, те начин плаћања,
  - ј) обрачунски период и одредбе о каматама,
  - к) одговорност за причињену штету,
  - л) разлоге због којих дистрибутер може ограничити приступ мрежи,
  - љ) разлоге због којих дистрибутер може ограничити и обуставити испоруку електричне енергије,
  - м) начин рјешавања спорова,
  - н) период важења уговора,
  - њ) одредба којом се прописује да се за питања која нису регулисана уговором примјењују одредбе Општих услова, које ће дистрибутер учинити доступним крајњем купцу прије закључења уговора, и
  - о) престанак уговора и отказни рок.

(6) Уговор о приступу мрежи са купцем на средњем напону и произвођачем електричне енергије, поред одредби из става (5) овог члана, обавезно садржи:

- а) ниво допуштеног повратног утицаја објеката на електроенергетску мрежу,
- б) начин прикупљања, провјере и доставе мјерних и обрачунских података, и
- в) обавезу дистрибутера у погледу повјерљивости података добијених непосредно или посредно током реализације уговора.

(7) У случају када су произвођач електричне енергије и дистрибутер једно правно лице, приступ мрежи регулише се његовим интерним актима.

(8) Снабдјевач који користи дистрибутивну мрежу за транспорт електричне енергије, ради потрошње ван дистрибутивног подручја дистрибутера, закључује са дистрибутером уговор о приступу мрежи који садржи неопходне елементе из става (5) овог члана.

(9) Снабдјевач тарифних купаца, који је правно раздвојен од дистрибутера, дужан је уговором са дистрибутером регулисати приступ мрежи за тарифне купце са којима је закључио уговор о снабдијевању којим је регулисано и коришћење мреже.

(10) За крајње купце којима се обрачунска снага утврђује мјерењем, обрачун измјерене вршне снаге врши се на следећи начин:

- а) уколико је измјерена вршна снага у обрачунском периоду између 85% и 110% уговорене снаге, обрачун накнаде за снагу врши се на основу измјерене величине,
- б) уколико је измјерена вршна снага у обрачунском периоду већа од 110% уговорене снаге, обрачунска снага је једнака измјереној снази увећаној за двоструку разлику између измјерене снаге и вриједности 110% уговорене снаге,
- в) уколико је измјерена вршна снага у обрачунском периоду мања од 85% уговорене снаге, обрачун накнаде за снагу се врши за обрачунску снагу једнаку 85% уговорене снаге.

(11) Крајњи купац може захтијевати измјену уговорених количина електричне енергије и снаге најкасније седам дана прије почетка наредног обрачунског периода.

Члан 20.

(Престанак важења уговора о приступу)

(1) Уговор о приступу престаје у случају:

- а) смрти крајњег купца, односно престанка правног лица у својству купца,
- б) прекида уговора отказом,
- в) промјене власништва над објектом купца,
- г) споразумом између уговорних страна, и
- д) истеком рока на који је уговор закључен.

(2) Уговор о приступу може престати и у случају наступања других околности за престанак уговора прописаних одредбама закона и Општих услова.

- (3) Дистрибутер може једнострано отказати уговор о приступу, само уколико крајњи купац не поштује одредбе уговора, након опомене крајњем купцу у писаној форми и истеком отказног рока.
- (4) Наступањем околности из става (1), тачка а) овог члана, до утврђивања наследника, односно правног сљедбеника, дистрибутер је дужан наставити испоруку електричне енергије, све док лице у посједу објекта уредно измирује затечене и текуће обавезе, у складу са уговором о приступу/снабдијевању. Лице у посједу објекта, уколико закључује посебан уговор о приступу, дужно је обавијестити дистрибутера о наступању околности у року од 30 дана од дана настанка.
- (5) Наследник, односно правни сљедбеник је дужан да закључи нови уговор о приступу и регулише обавезе настале прије наступања околности из става (1), тачка а) овог члана, најкасније 30 дана од дана утврђивања наследника / правног сљедбеника.
- (6) Када се не закључи уговор у року наведеном у ставу (5) овог члана, или ако наследник / правни сљедбеник не прихвата обавезе претходника, дистрибутер може обуставити испоруку електричне енергије крајњем купцу и покреће поступак за наплату потраживања по основу коришћења мреже.
- (7) Крајњи купац је дужан у писаној форми обавијестити дистрибутера о отказу уговора, уз поштовање отказног рока утврђеног у уговору о приступу.
- (8) Наступањем промјене власништва над објектом из става (1) тачка в) овог члана, претходни власник је дужан обавијестити дистрибутера уз поштовање отказног рока наведеног у уговору о приступу и измирити обавезе настале до предаје објекта у посјед.
- (9) Нови власник објекта дужан је закључити уговор о приступу прије уласка у посјед објекта, односно прије почетка коришћења електричне енергије у том објекту.
- (10) У случају промјене власништва над објектом, при чему није испоштована процедура наведена у ставу (8) и (9) овог члана, за разграничење обавеза за коришћење мреже могу се користити одредбе купопродајног уговора, у случају да је стање бројила садржано као уговорна одредба.
- (11) За случај да купопродајни уговор не садржи одредбе о читању бројила, дистрибутер може закључити уговор о приступу са новим власником, при чему се као почетно стање бројила узима посљедње читање прије закључења уговора.
- (12) Дистрибутер може да одбије закључење новог уговора о приступу са крајњим купцем који му није измирио потраживања по уговору о приступу на истом или другом мјерном мјесту, ако су та потраживања наплатива принудним путем.

Члан 21.

(Уступање уговора)

- (1) Крајњи купац може захтијевати уступање његовог уговора о снабдијевању и уговора о приступу другом крајњем купцу на одређено вријеме.

(2) Снабдјевач и/или дистрибутер може на такав уговор дати пристанак и провести га под условима:

- а) да уступилац уговора подмири све новчане обавезе настале до дана привременог уступања уговора,
- б) да крајњи купац који уступа уговор и прималац уговора доставе овјерену изјаву о солидарном подмирењу будућих новчаних обавеза.

(3) Промјена одредби из уговора о снабдијевању и уговора о приступу из става (1) овог члана, могућа је искључиво уз одобрење уступеоца уговора и снабдјевача и/или дистрибутера.

(4) Уступилац и прималац уговора су дужни обавијестити снабдјевача и/или дистрибутера о раскиду уговора о уступању у року од три дана од дана раскида, те подмирити настале новчане обавезе.

Члан 22.

(Обрасци уговора)

- (1) Дистрибутер је дужан израдити типски уговор о приступу мрежи.
- (2) Снабдјевач је дужан израдити типски уговор о снабдијевању електричном енергијом.
- (3) Обрасци уговора о приступу и уговора о снабдијевању морају бити доступни путем интернет странице и услужног центра дистрибутера/снабдјевача, без накнаде.

ГЛАВА IV – ОЧИТАЊЕ, ФАКТУРИСАЊЕ И НАПЛАТА

Члан 23.

(Очитање мјерних уређаја)

- (1) Дистрибутер је дужан обезбиједити исправно и редовно очитање бројила за мјерење утрошене електричне енергије.
- (2) Бројила крајњих купаца читавају се:
  - а) за категорију домаћинства по правилу мјесечно, уколико уговором о снабдијевању и уговором о приступу није другачије одређено, при чему се очитање обавезно врши приликом промјене сезоне и на крају године.
  - б) за остале крајње купце најмање једном мјесечно.
- (3) Очитање бројила се може вршити на један од сљедећих начина:
  - а) директно на лицу мјеста, од стране овлашћеног лица дистрибутера,
  - б) даљински, и
  - в) самоочитањем бројила од стране крајњег купца, при чему дистрибутер има право извршити провјеру ових очитања.

- (4) На захтјев крајњег купца, дистрибутер је дужан пружити било коју информацију везану за резултате читања бројила електричне енергије у року од 10 дана од дана подношења захтјева.
- (5) Приликом промјене цијене електричне енергије, дистрибутер врши читање бројила крајњих купаца.
- (6) Вријеме читања мјерних уређаја траје највише пет дана по истеку периода за који је уговором утврђена обавеза читања.
- (7) Дистрибутер је дужан прилагодити рокове читања бројила на начин да се крајњим купцима обезбиједи испорука електричне енергије по тарифним ставовима који се примјењују за нижу сезону у трајању дефинисаном Тарифним системом.
- (8) Читање бројила у објектима крајњих купаца врши лице овлашћено од стране дистрибутера, уз предочење службене исказнице.
- (9) Овлашћено лице дистрибутера може приликом читања бројила на лицу мјеста извршити преглед и контролу пломби на мјерном мјесту и евидентирати уочено стање пломби, при чему се такав преглед сматра контролом дијела мјерног мјеста.

Члан 24.

(Приступ имовини крајњег купца)

- (1) Крајњи купац је дужан да обезбиједи приступ свом посједу, мјерним уређајима и инсталацијама овлашћеним лицима дистрибутера у сврху читања, тестирања, прегледа, инсталације, одржавања и оправке мјерних уређаја, прикључака и припадајуће опреме.
- (2) Уколико крајњи купац не дозволи приступ мјерној опреми у сврху читања и након достављања писаног упозорења, испоручена електрична енергија ће се фактурисати у складу са потрошњом из претходног обрачунског периода или у складу са количинама уговореним за испоруку у току одговарајућег периода.
- (3) Уколико крајњи купац у два наврата не дозволи приступ или омета читање мјерног уређаја, односно контролу прикључка, дистрибутер подноси захтјев за покретање прекршајног поступка, оставља испоруку електричне енергије и може захтијевати измјештање мјерног уређаја на мјесто које он одреди, о трошку крајњег купца.
- (4) Након уградње бројила на мјесту на коме је приступ омогућен, крајњи купац стиче право на поновно прикључење након измирења новчаних обавеза за раније испоручену електричну енергију и трошкова измјештања мјерног уређаја.

Члан 25.

(Обрачун утрошене електричне енергије и достава рачуна)

- (1) Снабдијевач, на основу достављених података о читању бројила од стране дистрибутера, врши обрачун, фактурисање и наплату износа за утрошену електричну енергију.

(2) Снабдјевач тарифних купаца доставља један рачун тарифном купцу, са структуром рачуна наведеном у ставу (4) овог члана, при чему рачун садржи засебан обрачун за свако мјерно мјесто крајњег купца.

(3) Квалификовани купац и тарифни купац који испуњава услове за стицање статуса квалификованог купца имају право да захтијевају одвојену доставу рачуна за утрошену електричну енергију и рачуна за коришћење мреже, што се регулише уговором о снабдијевању и уговором о приступу.

(4) Рачун за електричну енергију и рачун за коришћење мреже издат крајњем купцу обавезно садржи:

- а) идентификациони број крајњег купца,
- б) име или назив крајњег купца,
- в) адресу крајњег купца и/или адресу мјерног мјеста,
- г) датум читања и датум претходног читања,
- д) тарифне елементе по којима се мјери и обрачунава вриједност испоручене електричне енергије,
- ђ) јединичне цијене тарифних елемената које се примјењују за обрачунски период,
- е) регистроване вриједности мјерних уређаја и измјерене количине на основу којих се врши обрачун,
- ж) укупну цијену по сваком тарифном елементу,
- з) укупну цијену испоручене електричне енергије у обрачунском периоду,
- и) порез на додату вриједност,
- ј) укупан износ рачуна,
- к) висину каматне стопе, основицу за њен обрачун и износ обрачунате камате у складу са прописима, за случај да крајњи купац касни са плаћањем доспјелих обавеза за преузету електричну енергију,
- л) закључни салдо дуга или потраживања купца на дан издавања рачуна,
- љ) рок плаћања рачуна, и
- м) телефонски број и адреса услужног центра.

(5) На издатом рачуну се може навести и опомена за неизмирене обавезе из претходног периода, као и могуће посљедице неизмирења обавеза плаћања према закљученом уговору, при чему се опомена не сматра обавјештењем о искључењу.

(6) Рачун се доставља купцу до 15-ог дана у мјесецу за претходни мјесец, а рок за плаћање обавеза наведених на рачуну је 25-и дан текућег мјесеца.

(7) Рачун се доставља купцу на адресу наведену у уговору о снабдијевању/приступу. Уколико адреса није наведена, није тачна или није потпуно наведена, дистрибутер/снабдјевач ће доставити рачун на адресу мјерног мјеста купца.

(8) Рачун за заједничку потрошњу електричне енергије доставља се:

- а) као посебан рачун овлашћеном представнику сувласника или етажних власника, или
- б) као посебна ставка на рачуну крајњег купца који користи електричну енергију заједничке потрошње.

(9) Износ за утрошену електричну енергију заједничке потрошње, исказан на начин из става (8) тачка б), утврђује се тако да се укупан обрачунати износ за утрошену електричну енергију подијели са бројем етажних власника.

Члан 26.

(Принципи обрачуна и наплате)

(1) Снабдјевач тарифних купаца врши обрачун у складу са уговором, Општим условима, Тарифним системом и другим прописима.

(2) Снабдјевач тарифних купаца обавјештава крајње купце о пословној политици наплате утрошене електричне енергије приликом закључења уговора о снабдијевању и исту објављује на својој интернет страници и у услужном центру. Пословна политика наплате мора бити правична и недискриминирајућа и укључује одредбе које се односе на:

- а) начин и услове плаћања,
- б) каматну стопу за кашњење у измирењу новчане обавезе, која не може прелазити износ стопе затезне камате прописане законом, и
- в) камату за преплаћена средства у складу са Законом о заштити потрошача.

(3) Пословном политиком наплате може се предвидјети могућност да крајњи купци плате заостале доспјеле обавезе за преузету електричну енергију у ратама, уколико то није у супротности са законом.

(4) У случају да снабдјевач тарифних купаца у пословној политици предвиди могућност из става (3) овог члана, услови под којима крајњи купац може своје обавезе за преузету електричну енергију измирити са одложеним плаћањем треба да буду објављени на начин доступан свим крајњим купцима.

Члан 27.

(Плаћање рачуна)

(1) Крајњи купац је дужан да плати рачун за утрошену електричну енергију у року наведеном на рачуну.

(2) Крајњи купац који у року не плати износ утрошене електричне енергије, према испостављеном рачуну, дужан је да сноси штетне посљедице таквог кашњења.

(3) Уколико крајњи купац не приговори на основаност и висину обрачунатог износа у року наведеном за плаћање, дужан је извршити плаћање.

(4) Уколико се приговор крајњег купца односи на висину обрачунатог износа, без обзира на достављање приговора, крајњи купац је обавезан да благовремено плати неспорни дио обрачунатог износа наведеног на рачуну.

(5) Крајњи купац може да оспори било који обрачунати износ за утрошену електричну енергију у року који не може бити дужи од шест мјесеци, рачунајући од дана извршеног обрачуна, само уколико постоји оправдан разлог за пропуштање рока из става (3) овог члана.

(6) О поднесеном приговору дистрибутер/снабдјевач је дужан да одлучи у року од 15 дана од дана подношења приговора, те да о истом у писаној форми обавијести подносиоца приговора.

ГЛАВА V – ОБУСТАВА ИСПОРУКЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Члан 28.

(Принципи ограничења и обуставе испоруке)

(1) Крајњем купцу се може обуставити испорука електричне енергије у случајевима и под условима утврђеним Законом и Општим условима.

(2) Дистрибутер и снабдјевач обавјештавају крајње купце о пословној политици ограничења и обуставе испоруке прије закључивања уговора, коју објављује на својој интернет страници и у услужном центру.

Члан 29.

(Разлози за обуставу испоруке)

(1) Дистрибутер обуставља испоруку електричне енергије, искључењем објеката крајњег купца са мреже, ако крајњи купац:

- а) без сагласности дистрибутера прикључи на мрежу своје објекте, уређаје и инсталације,
- б) без сагласности дистрибутера, путем својих објеката омогући другом лицу да прикључи на мрежу своје објекте, уређаје и инсталације,
- в) радом својих енергетских објеката и уређаја угрожава живот и здравље људи или угрожава околину,
- г) у року који одреди дистрибутер или одговарајући инспекцијски орган не одстрани или не смањи до захтијеване границе сметње које проузрокују његови објекти и уређаји,
- д) омета нормалну испоруку електричне енергије другим купцима,
- ђ) забрани или онемогући приступ овлашћеном особљу дистрибутера прикључку, мјерним и заштитним уређајима, енергетским објектима и уређајима или инсталацијама,
- е) не поштује посебне услове о ограничењу испоруке електричне енергије,
- ж) на опомену дистрибутера, не снизи активну и/или реактивну снагу, односно количину активне енергије и/или количину прекомјерно преузете реактивне енергије на уговорену вриједност у захтијеваном року,

- з) онемогући правилно регистровање преузетих количина електричне енергије или користи електричну енергију без захтијеваних мјерних уређаја или мимо њих, и
  - и) не плаћа испоручену електричну енергију у року одређеном уговором и/или Општим условима.
- (2) У случајевима наведеним у ставу (1), тачке а), б), в) и г) овог члана дистрибутер обуставља испоруку електричне енергије (искључује објекте) крајњем купцу без претходног упозорења и обавјештења.
- (3) У случајевима наведеним у ставу (1), тачке д), ђ) и е) овог члана, дистрибутер упозорава крајњег купца у писаној форми о недостацима и неправилностима и одређује рок за отклањање истих. Уколико крајњи купац у року назначеном у упозорењу не отклони наведене недостатке и неправилности дистрибутер обуставља испоруку електричне енергије, након што утврди на лицу мјеста да крајњи купац није поступио према упозорењу.
- (4) У случајевима наведеним у ставу (1), тачке ж), з) и и) овог члана, дистрибутер претходно обавјештава крајњег купца у писаној форми о недостацима и неправилностима због којих се обуставља испорука електричне енергије и одређује рок и термин искључења.
- (5) Дистрибутер је дужан приликом слања упозорења или обавјештења о искључењу, о истом обавијестити снабдјевача тог крајњег купца.
- (6) Дистрибутер је дужан о извршеном искључењу обавијестити снабдјевача искљученог крајњег купца, у року од 24 часа за купце на ниском напону, односно у року од три часа за крајње купце на средњем напону.
- (7) Снабдјевач може захтијевати искључење објеката крајњег купца због неплаћања, при чему је дистрибутер дужан поступити по достављеном захтјеву.
- (8) Дистрибутер и снабдјевач могу одлучити да примијене мање рестриктивне мјере од обуставе испоруке, у зависности од конкретне ситуације и типа објекта који треба бити искључен са електроенергетске мреже, све у складу са пословном политиком обуставе испоруке електричне енергије.

Члан 30.

(Обавјештење о искључењу)

- (1) Обавјештење о искључењу електричне енергије је документ у писаном облику и обавезно садржи:
- а) име и адресу крајњег купца,
  - б) разлог и правни основ за обуставу испоруке електричне енергије,
  - в) објашњење радњи које крајњи купац треба предузети да би избјегао искључење,
  - г) адресу и контакт телефон услужног центра за крајње купце, гдје крајњи купац може добити више информација,

- д) датум заказаног искључења,
- ђ) услове и поступке које је крајњи купац дужан испунити да би могао захтијевати поновно укључење својих објеката на електроенергетску мрежу, укључујући и рокове у вези са тим,
- е) износ накнаде за поновно прикључење, и
- ж) могућност за подношење приговора дистрибутеру или снабдјевачу на разлоге искључења, те рок и поступак по приговору.

(2) Обавјештење о искључењу крајњем купцу доставља дистрибутер, лично или путем поште.

(3) Уз обавјештење о искључењу због разлога наведених у члану 29. став (1) тачка з) крајњем купцу се доставља рачун за неовлашћено утрошену електричну енергију.

Члан 31.

(Приговор и поступак прије искључења)

(1) Крајњи купац може поднијети приговор на разлоге искључења у року од осам дана од дана пријема обавјештења.

(2) Уколико је предмет приговора основ или висина новчаног износа назначена на рачуну за утрошену електричну енергију, дистрибутер/снабдјевач је дужан прије искључења провјерити и утврдити исправност обрачуна утрошене електричне енергије крајњем купцу, те након провјере захтијевати од крајњег купца да плати неспорни дио рачуна.

(3) Крајњи купац који и након провјере исправности обрачуна оспорава укупни обрачунати износ, дужан је платити износ утврђен као просјек обрачунате потрошње у посљедња три мјесеца.

(4) Коначни обрачун по приговореном рачуну врши се након окончања спора.

(5) Дистрибутер може обуставити испоруку крајњем купцу који не плати неспорни дио рачуна или износ из става (2) овог члана.

Члан 32.

(Ограничења искључења)

(1) Рок за искључење наведен у обавјештењу не може бити краћи од осам дана од дана доставе обавјештења.

(2) Уколико је приговор на обавјештење о искључењу, према оцјени дистрибутера и/или снабдјевача неоснован, дистрибутер не може извршити искључење у року краћем од пет дана од дана доставе одговора на приговор и дужан је поучити крајњег купца на могућност обраћања РЕЕРС-у.

(3) Искључења којима претходи обавјештење врше се у времену између 8:00 и 15:00 часова на датум наведен у обавјештењу.

- (4) Датум искључења наведен у обавјештењу не може бити петак, викенд, државни празник, дан прије државног празника или на дан када услужни центар дистрибутера за крајње купце није отворен за рад са јавношћу.
- (5) Дистрибутер и снабдјевач предузимају одговарајуће мјере да избјегну обуставу испоруке због неплаћања крајњим купцима из категорије домаћинства, током зиме за вријеме екстремно хладног времена, при чему се обустава испоруке може примијенити као крајња мјера.
- (6) Дистрибутер не може искључити или одбити поновно укључење на мрежу објекат становања ако крајњи купац или корисник објекта користи електро-медицинску опрему неопходну за одржавање здравља, а за чији рад је неопходно напајање из дистрибутивне мреже, што се дефинише уговором о приступу.

Члан 33.

(Искључење на захтјев крајњег купца)

- (1) Објекат крајњег купца се искључује са електроенергетске мреже на захтјев крајњег купца.
- (2) Када крајњи купац захтијева искључење објекта на период дужи од три године, захтјев се сматра разлогом за раскид уговора о прикључењу.
- (3) Објекат крајњег купца се искључује са мреже када се испуне услови за раскид уговора о снабдијевању по захтјеву крајњег купца, а крајњи купац не закључи нови уговор.
- (4) Објекат крајњег купца се искључује са мреже када се испуне услови за раскид уговора о приступу.

Члан 34.

(Накнада за обрачунску снагу за вријеме обуставе испоруке)

Крајњем купцу, коме је због разлога наведених у члану 29. Општих услова, обустављена испорука електричне енергије, не обрачунава се накнада за обрачунску снагу у периоду трајања обуставе испоруке.

Члан 35.

(Поновно прикључење објекта крајњег купца)

- (1) Када крајњи купац отклони разлоге за обуставу испоруке електричне енергије, дистрибутер је дужан извршити поновно прикључење објекта крајњег купца, по правилу, првог радног дана, али не касније од три радна дана рачунајући од дана отклањања разлога.
- (2) Крајњи купац, чији је објекат искључен са мреже у периоду дужем од три године, приликом подношења захтјева за поновно прикључење третира се као нови крајњи купац.

(3) Уколико је дистрибутер неосновано обуставио испоруку електричне енергије, дужан је да објекат крајњег купца прикључи на мрежу без одлагања, а најкасније у року од 24 часа од момента утврђивања грешке.

Члан 36.

(Трошкови искључења и поновног прикључења)

(1) У случају обуставе испоруке електричне енергије због разлога наведених у члану 29. Општих услова, трошкове искључења и поновног прикључења сноси крајњи купац.

(2) Трошкове искључења и поновног прикључења у случају неосноване обуставе испоруке електричне енергије крајњем купцу, сноси корисник дозволе на чији је захтјев извршена обустава.

ГЛАВА VI - ШТЕТЕ УЗРОКОВАНЕ СМАЊЕНИМ КВАЛИТЕТОМ СНАБДИЈЕВАЊА И ПРИГОВОРИ КРАЈЊИХ КУПАЦА

Члан 37.

(Накнада штете због смањеног квалитета снабдијевања)

(1) Дистрибутер није одговоран за штету насталу прекидом испоруке електричне енергије чији је узрок виша сила, кварови на преносној мрежи, дјеловање исправних и прописно подешених уређаја за заштиту енергетских постројења, дјеловање трећих лица, поремећени и ванредни режим рада и тражење дионице у квару, под условима утврђеним одредбама Закона и Општих услова.

(2) Дистрибутер није одговоран за штету која је настала прекидом испоруке електричне енергије изазваног искључењем енергетских објеката због редовног и ванредног одржавања, прегледа и ремонта, прикључења нових купаца, испитивања и контроле мјерења и проширења мреже, под условима утврђеним одредбама Закона и Општих услова.

(3) У случајевима који нису обухваћени ставом (1) и (2), одговорност за прекид сноси дистрибутер који је дужан посебно евидентирати, обрађивати и архивирати ту врсту података.

(4) Дистрибутер је одговоран за неотклањање кварова у разумном року који је примјерен карактеру квара и другим околностима на које дистрибутер може утицати.

(5) Уколико дистрибутер није благовремено информисао крајње купце о планираним прекидима испоруке, такви прекиди се убрајају у прекиде из става (3) овог члана.

(6) Крајњи купац има право на накнаду штете узроковане непоштовањем гарантованих стандарда континуитета испоруке од стране дистрибутера.

- (7) Крајњи купац има право захтијевати од дистрибутера накнаду штете изазване већим одступањима напона у односу на уговорене границе одступања у тачки напајања.
- (8) У случају да крајњи купац и дистрибутер не постигну споразум о висини штете из става (7) овог члана, крајњи купац може покренути поступак за накнаду штете пред надлежним судом.
- (9) У случају непоштовања гарантованих стандарда комерцијалног квалитета, дистрибутер / снабдјевач је дужан обештетити крајњег купца у одређеном износу.
- (10) Крајњи купац има право на накнаду штете узроковану неоснованом обуставом испоруке електричне енергије.
- (11) У случају да крајњи купац и дистрибутер / снабдјевач не постигну споразум о висини штете из става (10) овог члана, крајњи купац може покренути поступак за накнаду штете пред РЕЕРС-ом.
- (12) Накнада коју утврди РЕЕРС, у правилу не може бити мања од вриједности неиспоручене електричне енергије нити већа од утростручене вриједности неиспоручене електричне енергије. Вриједност неиспоручене електричне енергије је заснована на актуелним тарифама и количини енергије (у kWh) која није испоручена.
- (13) Количина неиспоручене електричне енергије утврђује се на бази уговорених, односно остварених количина у истом обрачунском периоду претходне године, ако уговором нису детаљније утврђене количине, уз примјену просјечних количина за временске периоде који су мањи од периода за које се врши уговарање, односно читавање.
- (14) Уколико крајњи купац у поступку пред РЕЕРС-ом захтијева накнаду штете у износу који је двоструко већи од максималног износа накнаде из става (12) овог члана, РЕЕРС спроводи формалну расправу ради прибављања доказа и утврђивања чињеница о висини штете.
- (15) Одлука РЕЕРС-а о захтјеву за накнаду штете је коначна. Странка незадовољна одлуком може покренути поступак пред надлежним судом.

Члан 38.

(Поступак по приговору)

- (1) Крајњи купац може поднијети приговор дистрибутеру/снабдјевачу због непоштовања одредби Општих услова у року од 30 дана од дана настанка разлога за подношење приговора, уколико у појединачним случајевима одредбама Општих услова није другачије регулисано.
- (2) Дистрибутер/снабдјевач тарифних купаца је дужан да пропише и на одговарајући начин објави процедуре за рјешавање приговора крајњих купаца.
- (3) Дистрибутер/снабдјевач тарифних купаца је дужан да рјешава приговоре крајњих купаца на једноставан и ефикасан начин.
- (4) У поступку по приговору крајњег купца дистрибутер/снабдјевач тарифних купаца дужан је да:

- а) испита наводе из приговора,
  - б) сачини одговор на приговор заснован на провјереним подацима у што краћем року, и
  - в) поднесени приговор покуша споразумно ријешити.
- (5) Дистрибутер/снабдјевач тарифних купаца је дужан да одговори на писани приговор крајњег купца, у писаној форми, најкасније у року од 15 дана од дана његовог пријема.
- (6) Крајњи купац се може обратити дистрибутеру/снабдјевачу усменим путем ако захтијева објашњење или допунске информације и добити одговор на исти начин.

Члан 39.

(Поступак РЕЕРС-а по захтјеву за рјешавање спора)

- (1) РЕЕРС је надлежан да, на захтјев странке, рјешава спорове у вези са:
- а) правом на напајање електричном енергијом,
  - б) правом приступа на дистрибутивну мрежу,
  - в) обавезом испоруке електричне енергије,
  - г) тарифама по којима се енергија испоручује,
  - д) застојима у напајању електричном енергијом,
  - ђ) одбијањем испоруке електричне енергије, и
  - е) квалитетом напајања електричном енергијом.
- (2) РЕЕРС рјешава спорове у складу са одредбама Правилника о јавним расправама и рјешавању спорова и жалби на један од следећих начина:
- а) мирно рјешавање спора подносиоца захтјева са представником дистрибутера / снабдјевача,
  - б) провођењем скраћеног поступка у једноставнијим стварима, и
  - в) провођењем доказног поступка на формалној расправи.
- (3) Прије подношења захтјева за рјешавање спора РЕЕРС-у, крајњи купац се обраћа приговором дистрибутеру/снабдјевачу.
- (4) Одлука РЕЕРС-а о захтјеву за рјешавање спора је коначна.

ДИО ТРЕЋИ - ТЕХНИЧКИ УСЛОВИ ЗА ИСПОРУКУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

ГЛАВА I - ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКЕ САГЛАСНОСТИ

Члан 40.

(Врсте електроенергетских сагласности и надлежност за издавање)

- (1) Електроенергетска сагласност може бити претходна и стална.
- (2) Електроенергетске сагласности за објекте произвођача и крајњег купца, чија је називна снага изнад 10 MVA и називног напона изнад 20 kV издаје РЕЕРС.
- (3) Електроенергетске сагласности за објекте који се прикључују на дистрибутивну мрежу, осим објеката из става (2) овог члана издаје дистрибутер.

Члан 41.

(Потреба прибављања електроенергетске сагласности)

Крајњи купац/произвођач електричне енергије прибавља електроенергетску сагласност у случају:

- а) изградње новог или реконструкције постојећег објекта који се прикључује на дистрибутивну мрежу,
- б) промјене прикључне снаге,
- в) промјене или реконструкције прикључка,
- г) промјене техничких карактеристика уређаја крајњег купца који имају изражен повратни утицај на дистрибутивну мрежу,
- д) обједињавања више мјерних мјеста у једно мјерно мјесто,
- ђ) подјеле мјерног мјеста на већи број мјерних мјеста, и
- е) промјене намјене потрошње електричне енергије.

Члан 42.

(Издавање електроенергетских сагласности)

- (1) Претходна електроенергетска сагласност издаје се на захтјев власника објекта или инвеститора, прије издавања одобрења за грађење, уз навођење појединачних мјерних мјеста и прикључних снага.
- (2) На захтјев органа управе надлежног за издавање услова за уређење простора, дистрибутер издаје сагласност на локацију, која чини саставни дио претходне електроенергетске сагласности, прије издавања урбанистичке сагласности.

(3) Стална електроенергетска сагласност се издаје за изграђени објекат или дио објекта, по захтјеву инвеститора, власника или лица у законитом посједу (савјесног посједника), посебно за свако обрачунско мјерно мјесто.

(4) У случају промјене власништва над објектом за који је издата стална електроенергетска сагласност, новом власнику објекта не издаје се нова сагласност.

Члан 43.

(Захтјев за издавање претходне електроенергетске сагласности за објекте крајњег купца из категорије домаћинства)

Уз писани захтјев, на оригиналном обрасцу дистрибутера, за издавање претходне електроенергетске сагласности за прикључење на дистрибутивну мрежу, потребно је приложити сљедеће доказе и податке:

- а) о подносиоцу захтјева, са приложеном копијом личне карте,
- б) за идентификацију објекта (доказ о власништву, локација, врста, намјена),
- в) о укупно инсталисаној снази трошила и вршном оптерећењу,
- г) о процијењеној годишњој потрошњи електричне енергије и потрошњи по мјесецима,
- д) о времену када се предвиђа прикључење објекта на мрежу,
- ђ) о припремљености електричних инсталација за даљинско управљање потрошњом примјеном неког од система даљинског управљања (за постојеће објекте),
- е) о захтијеваном начину на који ће се објекат напајати (надземни, кабловски, једнофазни, трофазни прикључак),
- ж) положај мјерног мјеста и врста мјерења за испоручену електричну енергију (за постојеће објекте),
- з) доказ о уплати накнаде за издавање сагласности,
- и) извод из катастарског плана са уцртаним објектом за који се захтијева издавање сагласности (за постојеће објекте), и
- ј) остале податке или документацију неопходне за издавање сагласности.

Члан 44.

(Захтјев за издавање претходне електроенергетске сагласности за објекте крајњег купца из категорије остала потрошња на ниском напону)

Уз писани захтјев, на оригиналном обрасцу дистрибутера, за издавање претходне електроенергетске сагласности за прикључење на дистрибутивну мрежу, потребно је приложити сљедеће доказе и податке:

- а) наведене у члану 43. Општих услова,

- б) о специјалним уређајима или опреми крајњег купца (мотори већих снага, начин пуштања у рад, претварачки уређаји и други уређаји који могу имати негативан повратни утицај на мрежу),
- в) предвиђени режим коришћења електричне енергије (смјенски рад, сезонски рад, број радних дана у недјељи и слично),
- г) о врсти мреже на коју се објекат прикључује,
- д) максимално вријеме за обнову напајања електричном енергијом на примопредајном мјесту, прихватљиво за крајњег купца,
- ђ) о инсталисаној снази, једновременој снази - фактор истовремености, максималној снази, и
- е) о регулисаним имовинско - правним односима.

Члан 45.

(Захтјев за издавање претходне електроенергетске сагласности за објекте крајњег купца на средњем напону)

Уз писани захтјев, на оригиналном обрасцу дистрибутера, за издавање претходне електроенергетске сагласности за прикључење на дистрибутивну мрежу, потребно је приложити сљедеће доказе и податке:

- а) наведене у члану 43. и 44. Општих услова,
- б) о усклађености са развојним плановима и условима који се односе на електроенергетске објекте,
- в) о процјени повратног утицаја објеката и инсталација крајњег купца на дистрибутивну мрежу, и
- г) друге информације које се односе на крајњег купца, његове активности, енергетске елементе његове инсталације и трошила, услова рада и сл., тако да се могу одредити потребни елементи за дефинисање и одређивање карактеристика потрошачког мјеста и прегледно обавити комплетна енергетска анализа за одређено примопредајно мјесто.

Члан 46.

(Захтјев за издавање претходне електроенергетске сагласности за производне објекте)

Уз писани захтјев, на оригиналном обрасцу дистрибутера, за издавање претходне електроенергетске сагласности за прикључење на дистрибутивну мрежу, потребно је приложити сљедеће доказе и податке:

- а) о власнику електроенергетског објекта,
- б) врста примарних извора енергије,
- в) напонски ниво на који се објекат прикључује,
- г) број агрегата,

- д) номинална снага по агрегату, номинални фактор снаге,
- ђ) укупна номинална снага електране,
- е) номинална активна и реактивна снага по агрегатима и укупно,
- ж) предвиђена годишња производња по мјесецима,
- з) властити извори напајања,
- и) максимална снага коју електрана преузима из мреже,
- ј) једнополна шема електране,
- к) врста и садржај мјерног мјеста,
- л) врста заштите агрегата и припадајућих трансформатора,
- љ) основе за прорачун струја кратких спојева на мјесту прикључења, и
- м) предвиђено вријеме прикључења на мрежу,
- н) доказ о уплати накнаде за издавање сагласности,
- њ) извод из катастарског плана са уцртаним објектом за који се захтијева издавање сагласности (за постојеће објекте), и
- о) остале податке или документацију потребну за издавање сагласности.

Члан 47.

(Захтјев за сталну електроенергетску сагласност и прикључење)

Уз захтјев за сталну електроенергетску сагласност и прикључење на дистрибутивну мрежу, подносилац захтјева доставља:

- а) податке о објекту: локација, врста и намјена, као и доказ о власништву,
- б) потврду извођача радова са одговарајућим атестом, да је инсталација објекта изведена у складу са техничким прописима и стандардима,
- в) број и датум закљученог уговора о прикључењу на мрежу,
- г) одобрење за грађење (за објекте за које је законом прописано издавање одобрења за грађење),
- д) одобрење за употребу, издато од надлежног органа (за објекте за које је законом прописано издавање одобрења за употребу),
- ђ) доказ о уплати трошкова за издавање сталне електроенергетске сагласности,
- е) потврду о испуњењу финансијских обавеза из уговора о прикључењу,
- ж) остале техничке податке и параметре који су потребни за издавање сагласности, који су наведени у обрасцу захтјева,
- з) захтијевано вријеме прикључења,
- и) број и датум закључења уговора о приступу и уговора о снабдијевању електричном енергијом, који су услов за прикључење на мрежу и почетак испоруке електричне енергије крајњем купцу.

Члан 48.**(Стандардни обрасци захтјева и електроенергетских сагласности)**

- (1) Дистрибутер је дужан израдити стандардне обрасце захтјева за издавање претходне електроенергетске сагласности и захтјева за издавање сталне електроенергетске сагласности са захтјевом за прикључење, те стандардне обрасце претходне и сталне електроенергетске сагласности.
- (2) Стандардни обрасци морају бити доступни путем интернет странице дистрибутера и услужног центра за крајње купце.

Члан 49.**(Рок и начин издавања електроенергетске сагласности)**

- (1) Дистрибутер одлучује о захтјеву за издавање електроенергетске сагласности у складу са одредбама Закона о општем управном поступку, поштујући начело ефикасности и економичности поступка, а најкасније у року од 30 дана од дана подношења захтјева.
- (2) Одлука о захтјеву се доноси у форми рјешења, а саставни дио рјешења је стандардни образац електроенергетске сагласности, што се обавезно наводи у диспозитиву рјешења.
- (3) Рјешење о електроенергетској сагласности садржи: назив доносиоца, број и датум рјешења, увод, диспозитив, образложење, упутство о правном средству, потпис овлашћеног лица и печат доносиоца.

Члан 50.**(Садржај претходне електроенергетске сагласности)**

- (1) Претходна електроенергетска сагласност, на стандардном обрасцу дистрибутера, садржи:
  - а) податке о подносиоцу захтјева,
  - б) опште податке о објекту за који се издаје електроенергетска сагласност,
  - в) електроенергетске услове које треба да испуни електроенергетски објекат за који се издаје електроенергетска сагласност:
    - 1) напон напајања,
    - 2) инсталисана снага трошила крајњег купца,
    - 3) инсталисана снага прикључка,
    - 4) одобрена вршна снага,
    - 5) прикључна снага,
    - 6) намјена коришћења електричне енергије,
    - 7) фактор снаге ($\cos\phi$) при вршном оптерећењу,

- 8) могућа годишња потрошња/производња,
  - 9) допуштени повратни утицај на мрежу,
  - г) техничке услове које треба да испуни електроенергетски објекат за који се издаје сагласност:
    - 1) мјесто прикључења, врста и начин прикључка,
    - 2) водови (уколико је потребна изградња),
    - 3) трансформаторске станице (уколико је потребна изградња),
    - 4) врста, садржај и локација мјерног слога,
    - 5) врста заштитних и управљачких уређаја,
    - 6) начин заштите од пренапона, напона корака и додира,
    - 7) начин управљања потрошњом,
    - 8) вриједност струје земљоспоја и снага кратког споја у мјесту прикључења,
    - 9) обавеза уградње подфреквентне заштите (за купце на средњем напону),
    - 10) тип електране,
    - 11) инсталисана снага електране,
    - 12) број агрегата, и
    - 13) друге податке битне за пројектовање и обезбјеђење одговарајуће документације,
  - д) начин и услове управљања објектом,
  - ђ) услове употребе објекта,
  - е) рок важења претходне електроенергетске сагласности,
  - ж) потребу закључења уговора о прикључењу и вријеме када се предвиђа прикључење на мрежу,
  - з) програм обавезних испитивања електроенергетских објеката и инсталација корисника мреже прије прикључења, и
  - и) друге услове дефинисане у стандардима, техничким препорукама дистрибутера, Дистрибутивним мрежним правилима и Општим условима.
- (2) Податак из става (1) овог члана који није примјенив за одређеног крајњег купца / произвођача не треба бити садржан у електроенергетској сагласности.

Члан 51.

(Садржај сталне електроенергетске сагласности)

- (1) Стална електроенергетска сагласност, на стандардном обрасцу дистрибутера, садржи:
- а) податке о власнику објекта,
  - б) податке о објекту (назив, врста, адреса, катастарска честица и слично),

- в) број одобрења за грађење и датум издавања,
- г) број уговора о прикључењу и датум закључења уговора,
- д) број одобрења за употребу (за објекте за које се издаје) и датум издавања,
- ђ) податак о мјесту прикључења објекта на мрежу,
- е) врсту и начин изведбе прикључка,
- ж) напонски ниво на мјесту прикључења,
- з) одобрену прикључну снагу,
- и) допуштени фактор снаге,
- ј) техничке податке о мјерном слогу,
- к) категорију потрошње,
- л) начин управљања потрошњом,
- љ) допуштени повратни утицај на мрежу,
- м) остале податке карактеристичне за корисника мреже.

(2) Податак из става (1) овог члана који није примјењив за одређеног крајњег купца / произвођача не треба бити садржан у електроенергетској сагласности.

Члан 52.

(Рок важења електроенергетске сагласности)

- (1) Рок важења претходне електроенергетске сагласности одговара периоду изградње, односно року завршетка радова наведених у захтјеву крајњег купца/произвођача, а најмање у трајању двије године од дана пријема рјешења.
- (2) Претходна електроенергетска сагласност се може издавати и за поједине фазе изградње.
- (3) Уколико се не остваре услови за прикључење објекта на електроенергетску мрежу и издавање сталне електроенергетске сагласности у периоду важења претходне електроенергетске сагласности, подносилац захтјева може поднијети захтјев за продужење, с тим да се претходна електроенергетска сагласност може продужити само једном, за период продужења који не може бити дужи од рока важења на који је издата први пут.
- (4) Издата претходна електроенергетска сагласност престаје важити уколико подносилац захтјева не започне изградњу објекта у року од двије године од дана издавања рјешења, односно ако у наведеном року у претходној електроенергетској сагласности не затражи сталну електроенергетску сагласност или продужење претходне електроенергетске сагласности.
- (5) Рок важења сталне електроенергетске сагласности није ограничен, а може се ограничити ако за то постоје оправдани технички или други разлози, што се прописује у издатој електроенергетској сагласности, укључујући и могућност продужења ако разлози ограничења буду отклоњени.

(6) Крајњем купцу/произвођачу који је био искључен са мреже у периоду дужем од три године, престаје да важи електроенергетска сагласност, уколико одредбама Општих услова није другачије прописано.

Члан 53.

(Електроенергетска сагласност за привремене објекте и градилишта)

- (1) Електроенергетска сагласност издаје се и за привремене објекте и градилишта.
- (2) Привременим објектима, у смислу става (1) овог члана, сматрају се објекти (уређаји) који користе електричну енергију повремено, односно привремено, али не дуже од 18 мјесеци на једној локацији, као што су покретни циркуси, рингишпили и други уређаји за забаву, покретни киосци сезонског карактера, репортажна телевизијска кола, мијешалице за бетон, камп приколице и слично.
- (3) Под градилиштем, у смислу става (1) овог члана, сматра се објекат у изградњи за који је издато рјешење о одобрењу за грађење.

Члан 54.

(Захтјев за издавање електроенергетске сагласности за привремене објекте и градилишта)

- (1) Захтјев за издавање електроенергетске сагласности за прикључење привремених објеката и градилишта на електроенергетску мрежу дистрибутера садржи:
  - а) име и адресу подносиоца захтјева,
  - б) намјену потрошње електричне енергије,
  - в) вријеме трајања прикључења,
  - г) укупно инсталисану снагу објекта и вршно оптерећење,
  - д) мјесто прикључења,
  - ђ) број и датум закључења уговора о снабдијевању и уговора о приступу, и
  - е) доказ о уплати трошкова за издавање електроенергетске сагласности.
- (2) Захтјев из става (1) овог члана подноси се на оригиналном обрасцу дистрибутера.
- (3) Дистрибутер одлучује о издавању електроенергетске сагласности за привремене објекте у року од пет радних дана од дана пријема захтјева.

Члан 55.

(Жалба на рјешење о електроенергетској сагласности)

- (1) Подносилац захтјева може поднијети РЕЕРС-у жалбу на рјешење о електроенергетској сагласности у року од 15 дана од дана пријема рјешења.

- (2) Жалба се подноси путем дистрибутера који је донио рјешење о електроенергетској сагласности и који је дужан без одлагања доставити жалбу са одговором на жалбу и комплетним списом РЕЕРС-у.
- (3) Приликом одлучивања по жалби, РЕЕРС поступа у складу са одредбама Правилника о јавним расправама и рјешавању спорова и жалби.

Члан 56.

(Испуњавање услова из електроенергетске сагласности)

- (1) Електроенергетски услови које пропише дистрибутер у претходној електроенергетској сагласности су обавезујући за произвођача/крајњег купца и не могу се мијењати приликом изградње новог или реконструкције постојећег објекта, без сагласности дистрибутера.
- (2) На захтјев крајњег купца / произвођача дистрибутер може одобрити измјену електроенергетских услова из претходне електроенергетске сагласности, при чему измјене требају бити садржане у уговору о прикључењу и у сталној електроенергетској сагласности.

ГЛАВА II - ПРИКЉУЧАК НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКУ МРЕЖУ

Члан 57.

(Прикључак крајњег купца)

- (1) Електроенергетски објекти крајњег купца прикључују се на дистрибутивну мрежу преко прикључка.
- (2) Прикључак крајњег купца састоји се у правилу од вањског и унутрашњег прикључка.
- (3) Прикључак крајњег купца се изводи непрекидним проводником од мјеста прикључења до мјерног мјеста, осим прикључка крајњег купца на средњем напону чије је мјерно мјесто лоцирано на нисконапонској страни трафостанице X/0.4 kV.

Члан 58.

(Вањски прикључак)

- (1) Нисконапонски надземни вањски прикључак обухвата вод од мјеста прикључења до изолатора на кровном носачу, на конзоли или на објекту крајњег купца, укључујући и саме изолаторе.
- (2) Нисконапонски надземни вањски прикључак са самоносивим каблом обухвата самоносиви вод од мјеста прикључења до хватилишта самоносивог вода на објекту крајњег купца.

- (3) Нисконапонски кабловски вањски прикључак обухвата кабловски вод од мјеста прикључења до кабловске главе (завршнице, ормарића) на објекту крајњег купца, укључујући и кабловску главу (завршницу, ормарић).
- (4) Средњенапонски надземни вањски прикључак обухвата надземни вод од мјеста прикључења до затезних изолатора на објекту крајњег купца, укључујући и изолаторе.
- (5) Средњенапонски кабловски вањски прикључак обухвата кабловски вод од мјеста прикључења до кабловске главе у објекту крајњег купца, укључујући и кабловску главу.

Члан 59.

(Унутрашњи прикључак)

- (1) Нисконапонски унутрашњи прикључак чине електрични водови и други уређаји, од вањског прикључка до инсталација крајњег купца.
- (2) Средњенапонски унутрашњи прикључак обухвата водове и уређаје од вањског прикључка до тачке напајања.

Члан 60.

(Прикључак градилишта)

- (1) Прикључак градилишта се по правилу изводи као дио прикључка грађевине.
- (2) Власник прикључка градилишта који није изведен као дио прикључка грађевине, дужан га је уклонити о свом трошку најкасније у року од седам дана након трајног прикључења грађевине.
- (3) Дистрибутер је дужан искључити прикључак градилишта који се не користи у сврху за коју је изграђен.

Члан 61.

(Поступак прикључења)

- (1) Објекат новог крајњег купца прикључује се на електроенергетску мрежу по одобреном захтјеву за прикључење и издавање сталне електроенергетске сагласности, којем претходе сљедеће радње:
  - а) подношење захтјева (власник или инвеститор објекта) у складу са чланом 43., 44. и 45. Општих услова и издавање претходне електроенергетске сагласности у складу са чланом 50. Општих услова,
  - б) закључење уговора о прикључењу између подносиоца захтјева и дистрибутера,
  - в) пројектовање прикључка или коришћење типског пројекта прикључка који је израдио дистрибутер,

- г) провјера усаглашености пројекта прикључка са условима прописаним претходном електроенергетском сагласношћу и уговором о прикључењу, односно овјера пројекта од стране дистрибутера, ако пројектовање прикључка не обавља дистрибутер,
- д) извођење прикључка од стране дистрибутера или другог лица са овлашћењем за извођење ове врсте радова,
- ђ) закључење уговора о снабдијевању електричном енергијом,
- е) закључење уговора о приступу мрежи, уколико одредбе о приступу мрежи нису садржане у уговору о снабдијевању.

(2) Након провјере усаглашености изведеног рјешења прикључка са условима из претходне електроенергетске сагласности и уговора о прикључењу, издаје се стална електроенергетска сагласност, а објекат се прикључује на дистрибутивну мрежу на основу издате сталне електроенергетске сагласности, уколико су испуњени услови из става (1) тачке ђ) и е) овог члана.

Члан 62.

(Привремено прикључење објекта)

- (1) Објекат крајњег купца / произвођача може се на захтјев инвеститора привремено прикључити на електроенергетску мрежу ради испитивања.
- (2) Уз захтјев за привремено прикључење инвеститор доставља изјаву о преузимању одговорности током привременог прикључења објекта.
- (3) Инвеститор и дистрибутер међусобно регулишу односе у вези плаћања преузете/произведене електричне енергије за вријеме привременог прикључења.

Члан 63.

(Вријеме прикључења)

- (1) Дистрибутер је обавезан извршити прикључење објекта крајњег купца у року од три дана након испуњења свих услова за прикључење.
- (2) Уколико дистрибутер, својом кривицом, не изведе прикључење у року наведеном у ставу (1) овог члана, дужан је купцу платити пенале за неблагоприятно прикључење, и прикључити објекат без одлагања.
- (3) Износ пенала, за сваки дан закашњења, је осам часова помножених са цијеном норма часа кога зарачунава дистрибутер купцу за извођење прикључка.
- (4) Уколико купац није омогућио дистрибутеру извођење прикључења објекта, дистрибутер му зарачунава трошкове и обавјештава га којег ће дана извести прикључење, с тим да нови рок прикључења не може бити дужи од 10 дана од првобитно утврђеног рока.

Члан 64.**(Прикључна снага)**

- (1) Крајњем купцу чији се објекат прикључује на нисконапонску електроенергетску мрежу без мјерења снаге, одобрава се прикључна снага у зависности од номиналне струје главних инсталационих осигурача или уређаја за ограничење снаге.
- (2) Дистрибутер може, уколико за то постоје оправдани разлози у мрежи, ограничити вриједност прикључне снаге крајњем купцу из категорије домаћинства према врсти прикључка, на вриједност не мању од:
  - а) 8,1 kW (главни инсталациони осигурач или уређај за ограничење снаге номиналне струје 35 А) за једнофазни прикључак,
  - б) 17,3 kW (главни инсталациони осигурач или уређај за ограничење снаге номиналне струје 25 А) за трофазни прикључак.
- (3) Крајњем купцу из категорије остала потрошња на ниском напону може се одобрити трофазни прикључак са главним инсталационим осигурачем од 63А и више, уз обавезу крајњег купца да изврши уградњу опреме за мјерење вршне снаге.
- (4) Прикључна снага за крајње купце којима се обрачунска снага утврђује мјерењем, утврђује се на основу вршне снаге која се одређује (израчунава) приликом издавања претходне електроенергетске сагласности, на основу карактеристика потрошње трошила купца, и која не може бити мања од максималне једновремене просјечне петнаестоминутне снаге коју ће ангажовати трошила купца.
- (5) Уколико крајњи купац, коме се мјери снага, ангажује снагу већу од вршне снаге одобрене електроенергетском сагласношћу, дужан је, по опомени дистрибутера, свести ангажовање снаге у дозвољене границе, извршити уградњу уређаја за ограничење снаге или поднијети захтјев за издавање нове претходне електроенергетске сагласности.

Члан 65.**(Развој дистрибутивне мреже)**

- (1) Дистрибутер је дужан ускладити план развоја дистрибутивне мреже са просторним, урбанистичким и регулационим планом на свом дистрибутивном подручју.
- (2) Дистрибутер прибавља од органа управе детаљне урбанистичке и регулационе планове насељеног мјеста ради планирања развоја дистрибутивне мреже.
- (3) Дистрибутер је дужан доставити надлежном органу локалне самоуправе планове развоја дистрибутивне мреже подручја која су покривена урбанистичким и регулационим планом.

Члан 66.**(Утврђивање трошкова прикључења)**

- (1) Нови крајњи купац приликом прикључења објекта на електроенергетску мрежу сноси трошкове прикључка и трошкове обезбјеђења услова за прикључење.
- (2) Трошкови прикључка које сноси крајњи купац утврђују се на основу карактеристика прикључка утврђених у складу са Општим условима и техничким правилима дистрибутера.
- (3) Трошкови обезбјеђења услова за прикључење које сноси крајњи купац утврђују се за прикључну снагу купца за коју је издата електроенергетска сагласност, по јединичним цијенама за прикључну снагу које су прописане у Прилогу 2 Општих услова.
- (4) Трошкови прикључења привремених објеката и градилишта код којих се прикључак не изводи као дио сталног прикључка објекта, утврђују се у висини трошкова прикључка, које утврди дистрибутер.

Члан 67.**(Трошкови прикључка)**

- (1) Трошкови прикључка се одређују у зависности од категорије потрошње и удаљености мјеста прикључења и објекта крајњег купца.
- (2) Трошковима прикључка крајњег купца на електроенергетску мрежу сматрају се:
  - а) трошкови пројектовања,
  - б) трошкови набавке опреме прописане пројектном спецификацијом,
  - в) трошкови изградње (извођења прикључка),
  - г) трошкови надзора над извођењем, и
  - д) трошкови испитивања прикључка, те уређаја и инсталација крајњег купца и стављање под напон.
- (3) Надзор над извођењем, испитивање прикључка и стављање под напон врши искључиво дистрибутер на терет крајњег купца коме се ове услуге обрачунавају по објављеном цјеновнику дистрибутера.
- (4) У цјеновнику из става (3) овог члана, дистрибутер наводи јединичне цијене за ставке из става (2) овог члана, и то посебно за ставке опреме и материјала, ако дистрибутер изводи прикључак, а посебно цијене норма сати за предвиђене услуге.
- (5) Трошкови прикључка се одређују у зависности од удаљености мјеста прикључења и објекта крајњег купца:
  - а) ако је мјесто прикључења удаљено од објекта крајњег купца мање или једнако 50 метара, такав прикључак сматра се стандардним прикључком, и
  - б) уколико је мјесто прикључења удаљено више од 50 метара од објекта крајњег купца, такав прикључак сматра се нестандартним.

Члан 68.**(Трошкови стандардног прикључка)**

- (1) Нови крајњи купац сноси трошкове стандардног прикључка на основу објављеног цјеновника дистрибутера, одобреног од стране РЕЕРС-а, или стварне трошкове прикључка на основу уговора о прикључењу, којим се прецизирају обавезе дистрибутера и крајњег купца у вези са прикључком.
- (2) За објекте код којих се обрачунско мјерно мјесто налази на ниском напону и који су изграђени у складу са просторним, урбанистичким и регулационим планом, дистрибутер је дужан обезбиједити прикључење путем нисконапонског стандардног прикључка.
- (3) У изузетним случајевима, за објекте са више стамбених или пословних јединица који се прикључују подземним кабловском водом директно на ТС X/0.4 kV, дужина стандардног прикључка може бити већа од 50 m.
- (4) Трошкове стандардног прикључка утврђује дистрибутер зависно од прикључне снаге, за дужину стандардног прикључка мању или једнако 50 m.

Члан 69.**(Трошкови извођења нестандардног прикључка)**

- (1) За објекте који се прикључују на електроенергетску мрежу на подручју које није обухваћено одговарајућим просторним, урбанистичким и регулационим планом, а мјесто прикључења од објекта купца који се прикључује, је удаљено више него што је растојање стандардног прикључка, такав прикључак се сматра нестандардним и трошкови прикључка се одређују уговором о прикључењу.
- (2) Дистрибутер је дужан, на захтјев инвеститора, израдити пројекат за изградњу нестандардног прикључка, према техничким стандардима, који уз пројектно рјешење садржи и спецификацију трошкова пројектовања, материјала и радова на извођењу.
- (3) Ако дистрибутер пројектује нестандардни прикључак већег капацитета од потребног крајњем купцу који је поднио захтјев, нема право захтијевати од инвеститора да сноси трошкове изградње прикључка већег капацитета, од онога који му је потребан.
- (4) Крајњи купац/инвеститор може преузети обавезу да сноси све трошкове или дио трошкова из става (3) овог члана.
- (5) Изградњу нестандардног прикључка изводи дистрибутер или фирма регистрована за такву врсту дјелатности, према одредбама уговора о прикључењу.
- (6) Инвеститор/крајњи купац је дужан предати изграђени дио нестандардног прикључка који је саставни дио дистрибутивне мреже, у власништво дистрибутера и не може оспоравати право прикључења нових крајњих купца на ту електроенергетску мрежу, уз адекватну накнаду.
- (7) Одредба из става (6) овог члана се не односи на ниженапонску страну трансформаторске станице коју је купац изградио за потребе својих погона и задржао власништво над њом.

Члан 70.**(Обештећење инвеститора/крајњег купца)**

(1) Дистрибутер на посебном аналитичком рачуну извора средстава води улагање инвеститора / крајњег купца у нестандартни прикључак за сваки такав објекат и евидентира податке о инвеститору и крајњим корисницима објекта из члана 69. Општих услова.

(2) Сваки нови крајњи купац чији су објекти прикључени на нестандартни прикључак из става (1) овог члана, у периоду до 10 година од предаје објекта у власништво дистрибутера, дужан је да обештети инвеститора, односно крајње купце, који су инвестирали на тај начин да сваки н-ти крајњи купац плаћа н-ти дио трошкова нестандартног прикључка који чини дистрибутивну мрежу, по пројекту из члана 69. Општих услова, који дистрибутер распоређује у корист ранијих (н-1) крајњих купаца, сразмјерно дужини прикључка који користи нови купац и његовој прикључној снази у односу на прикључну снагу коју су финансирали претходни инвеститори.

Члан 71.**(Трошкови обезбјеђења услова за прикључење)**

(1) Нови крајњи купац и купац који повећава своју прикључну снагу плаћа дистрибутеру једнократну накнаду ради обезбјеђења услова за прикључење у складу са Законом.

(2) Дистрибутер обрачунава износ једнократне накнаде ради обезбјеђења услова за прикључење на основу прикључне снаге купца, одобрене електроенергетском сагласношћу, и јединичних цијена прикључне снаге које је утврдио РЕЕРС у Прилогу 2 Општих услова.

(3) РЕЕРС утврђује јединичне цијене прикључне снаге за обрачун једнократне новчане накнаде ради обезбјеђења услова за прикључење, односно повећање прикључне снаге постојећих трошила, на основу дијела трошкова обезбјеђења капацитета дистрибутивне мреже, утврђеног на основу трошкова изградње водова напонског нивоа на који се објекти купца прикључују и трошкова изградње трансформаторских станица за трансформацију са непосредно вишег напонског нивоа дистрибутивне мреже.

Члан 72.**(Број прикључака на објекту купца)**

(1) Један објекат (зграда, фабрика, електрана) у правилу има један прикључак.

(2) Уколико објекат крајњег купца има више од једног прикључка изведених из једног електроенергетског објекта дистрибутера, тада се ти прикључци сматрају једним мјестом испоруке и дистрибутер закључује један уговор о прикључењу са крајњим купцем.

(3) Уколико објекат крајњег купца има више од једног прикључка, изведених из више електроенергетских објеката дистрибутера, сваки прикључак се сматра посебним мјестом испоруке и дистрибутер закључује посебан уговор о прикључењу са крајњим купцем за свако мјесто испоруке.

(4) Ако објекат има једно обрачунско мјерно мјесто за регистрацију заједничке потрошње електричне енергије на уређајима као што је лифт, стубишно свјетло, антенски круг, хидрофор и слично, такво мјесто испоруке се третира као посебан прикључак.

Члан 73.

(Садржај уговора о прикључењу)

(1) Уговор о прикључењу припрема дистрибутер, а закључује га са инвеститором објекта прије изградње прикључка на дистрибутивну мрежу.

(2) Уговор о прикључењу на дистрибутивну мрежу као обавезно садржи следеће податке:

- а) уговорне стране,
- б) назив и ближу локацију објекта који се прикључује на електроенергетску мрежу,
- в) број претходне електроенергетске сагласности и датум издавања,
- г) техничке елементе прикључка усаглашене са условима из претходне електроенергетске сагласности:
  - 1) пројектовање прикључка и овјера пројектне документације,
  - 2) мјесто прикључења, мрежа и врста прикључка (једнофазни, трофазни, зрачни, кабловски),
  - 3) спецификацију опреме и материјала,
  - 4) садржај мјерног слога и уређаја команде,
  - 5) прикључну снагу крајњег купца,
  - 6) заштитне уређаје, и
  - 7) пломбирање мјерних, заштитних и командних уређаја,
- д) економске елементе уговора:
  - 1) елементе укупне цијене прикључка,
  - 2) учешће цијене појединих елемената из спецификације у укупној цијени,
  - 3) трошкове прикључка,
  - 4) трошкове обезбјеђења услова за прикључење,
  - 5) услове изградње стандардног или нестандардног прикључка, и
  - 6) услове и начин плаћања накнаде за прикључење,
- ђ) власништво над прикључком, одржавање и замјена дијелова:

- 1) власништво над прикључком,
  - 2) одржавање прикључка и одговорност за исправност,
  - 3) прикључење нових крајњих купаца за случај нестандардног прикључка, и
  - 4) замјена дотрајалих и оштећених елемената прикључка новим или савременијим, према техничким условима,
- е) опште одредбе:
- 1) рок прикључења,
  - 2) датум закључења уговора и рок трајања,
  - 3) разлоге за раскид уговора,
  - 4) међусобно информисање,
  - 5) начин рјешавања спорова, и
  - 6) остале одредбе усаглашене између уговорних страна.

(3) Услове и начин плаћања трошкова обезбјеђења услова за прикључење утврђује дистрибутер, с тим да се стална електроенергетска сагласност не може издати крајњем купцу који није измирио уговорне обавезе.

(4) Инвеститор је обавезан ријешити имовинско-правне односе у вези са извођењем прикључка, при чему дистрибутер пружа помоћ инвеститору у рјешавању наведених односа, уколико то инвеститор од њега затражи.

Члан 74.

(Неовлашћени прикључак)

- (1) Неовлашћеним прикључком се сматра свако прикључење, објекта крајњег купца/произвођача на електроенергетску мрежу које не изводи дистрибутер.
- (2) Уколико крајњи купац изврши неовлашћено прикључење, дистрибутер је дужан покренути поступак пред надлежним органом, те на одговарајући начин искључити неовлашћени прикључак крајњег купца.
- (3) Крајњи купац који је био неовлашћено прикључен сноси трошкове неовлашћено преузете електричне енергије и трошкове искључења и евентуалног поновног прикључења.

Члан 75.

(Одговорност за пројектовање, провјеру прикључка и прикључење)

- (1) Пројектовање прикључка врши дистрибутер или друга овлашћена организација према техничким условима које пропише дистрибутер.
- (2) Код изградње нестандардног прикључка који се финансира заједничким средствима инвеститора и дистрибутера, избор пројектанта и извођача се врши путем јавног надметања, у складу са законом, или радове изводи дистрибутер према унапријед објављеном цјеновнику.

- (3) Провјеру усаглашености прикључка са условима из претходне електроенергетске сагласности и уговора о прикључењу обавља дистрибутер.
- (4) Прикључење објеката на електроенергетску мрежу и пуштање под напон обавља искључиво дистрибутер.

Члан 76.

(Прикључење објеката нових крајњих купаца на електроенергетске објекте изграђене средствима крајњих купаца)

- (1) Крајњи купац не може оспорити дистрибутеру прикључење објекта новог крајњег купца на електроенергетске објекте, без обзира да ли су електроенергетски објекти власништво дистрибутера или крајњег купца.
- (2) У случају прикључења објеката нових крајњих купаца на електроенергетску мрежу која је изграђена средствима другог крајњег купца (инвеститора), крајњи купац (инвеститор) има право на обештећење од нових крајњих купаца у складу са чланом 70. Општих услова и одредбама уговора о прикључењу.

Члан 77.

(Власништво над прикључком и уступање прикључка дистрибутеру)

- (1) Крајњи купац који је финансирао израду прикључка, по прикључењу на дистрибутивну мрежу, може предати прикључак, укључујући и мјерне уређаје, у основна средства дистрибутера, без накнаде.
- (2) У случају да крајњи купац преда прикључак у основна средства дистрибутера према условима из става (1) овог члана, дистрибутер врши одржавање прикључка, замјену дотрајалих дијелова и оних дијелова који се мијењају новим и савременијим о свом трошку, и одговоран је за његову исправност.
- (3) Ако крајњи купац не преда прикључак у основна средства дистрибутера према условима из става (1) овог члана, обавезан је закључити уговор о одржавању прикључка са дистрибутером или овлашћеном организацијом и сносити трошкове одржавања, изузев баждарења, као и трошкове замјене дотрајалих дијелова и оних дијелова који се мијењају новим и савременијим.
- (4) Крајњи купац је одговоран за исправност прикључка или дијела прикључка који није предао у основна средства дистрибутера у случају да није закључио уговор о одржавању са дистрибутером.
- (5) Уколико крајњи купац не преда прикључак у основна средства дистрибутера, а вањски дио прикључка служи и за потребе мреже дистрибутера, трошкове одржавања вањског прикључка сноси дистрибутер.

ГЛАВА III - ПАРАМЕТРИ ИСПОРУКЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Члан 78.

(Напонски нивои и одступање од номиналног напона)

- (1) Номинални напони преносне и дистрибутивне електроенергетске мреже за наизмјеничну струју номиналне фреквенције 50 Hz (Херца) су у складу са стандардним напонским нивоима дефинисаним стандардом IEC 38.
- (2) Одступања напона од номиналних вриједности у тачки напајања су у складу са стандардом EN 50160.

Члан 79.

(Номинална фреквенција)

Номинална фреквенција наизмјеничне струје електроенергетске мреже у Републици Српској је 50 Hz (Херца).

Члан 80.

(Посебни услови испоруке)

- (1) Дистрибутер и крајњи купац могу уговором предвидјети и мања одступања напона од прописаних, с тим да повећани квалитет снабдијевања тог крајњег купца нема штетан утицај на остале крајње купце.
- (2) У случају када се врши испорука електричне енергије крајњим купцима у удаљеним сеоским подручјима, са дугим водовима, дистрибутер и крајњи купац могу уговором предвидјети и већа одступања напона од прописаних.
- (3) У случају наведеном у ставу (2) овог члана, дистрибутер је дужан изградити и поднијети на одобрење РЕЕРС-у план и програм ревитализације мреже којим би се одступања напона свела у прописане границе.
- (4) Уколико због ванредних околности и непредвиђених догађаја у мрежи дистрибутер није у могућности да одржи напонско стање електроенергетске мреже у прописаним границама, чак и након подузимања потребних мјера, дозвољена су већа одступања напона од прописаних.
- (5) По настанку околности из става (4) овог члана, дистрибутер је дужан информисати крајње купце о насталим околностима и процијењеном времену трајања поремећаја.

Члан 81.

(Прекомјерно преузета реактивна енергија)

- (1) Прекомјерно преузета реактивна енергија је позитивна разлика између измјерене реактивне енергије и енергије која одговара фактору снаге $\cos\varphi = 0.95$ индуктивно.

- (2) Крајњи купац чија трошила и уређаји преузимају из мреже прекомјерну реактивну енергију, дужан је смањити потрошњу реактивне енергије или извршити компензацију у циљу смањења преузимања реактивне енергије, према техничким условима дистрибутера и условима из електроенергетске сагласности.
- (3) Ако крајњи купац не смањи потрошњу реактивне енергије у складу са одобреним фактором снаге, дистрибутер га упозорава и утврђује рок за предузимање одговарајућих мјера за смањење преузимања реактивне енергије, укључујући и уградњу одговарајуће опреме за компензацију реактивне енергије.
- (4) Уколико крајњи купац не поступи у складу са упозорењем из става (3) овог члана, дистрибутер може искључити објекат крајњег купца у циљу побољшања услова у мрежи и поновно га укључити након отклањања разлога због којих је искључење извршено.
- (5) Уколико се крајњем купцу обрачунава потрошња реактивне електричне енергије у складу са периодичним мјерењем фактора снаге ($\cos \varphi$), купац може захтијевати провјеру мјерења о свом трошку.

Члан 82.

(Показатељи квалитета снабдијевања)

- (1) Дистрибутер је обавезан водити евиденцију свих прекида испоруке електричне енергије и формирати одговарајућу базу података.
- (2) Дистрибутер је обавезан водити евиденцију и формирати базу података о индикаторима квалитета снабдијевања (квалитет напона, континуитет испоруке, квалитет комерцијалних услуга, према обрасцу у Прилогу 1 Општих услова).
- (3) Снабдјевач је обавезан водити евиденцију и формирати базу података показатеља квалитета комерцијалне услуге, према обрасцу у Прилогу 1 Општих услова.

ГЛАВА IV - ОБУСТАВА И ОГРАНИЧЕЊЕ У ИСПОРУЦИ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Члан 83.

(Разлози који оправдавају обуставу испоруке)

- (1) Поред разлога наведених у члану 29. Општих услова, дистрибутер може привремено обуставити испоруку електричне енергије објектима крајњих купаца и у случајевима:
- а) угрожености људи и имовине усљед ванредних околности (пожар, поплава, земљотрес, временске непогоде),
  - б) непредвиђених испада електроенергетских објеката, усљед чега може доћи или је дошло до преоптерећења преосталих објеката у погону,
  - в) испада дијелова преносне мреже,

- г) преоптерећења дијелова преносне мреже,
- д) редовног и ванредног одржавања, прегледа, испитивања, контроле мјерења и ремонта електроенергетских објеката (на преносном и дистрибутивном дијелу система),
- ђ) прикључења нових објеката, и
- е) доградње или реконструкције мреже.

(2) У случају наступања околности из става (1) тачка а), б), в) и г) дистрибутер је дужан без одлагања информисати крајње купце и њихове снабдијеваче о очекиваном времену трајања прекида испоруке.

(3) У случају наступања околности из става (1) тачка д), ђ) и е) дистрибутер је дужан информисати крајње купце и њихове снабдијеваче, најкасније 24 часа прије прекида испоруке, о термину планираног прекида испоруке и очекиваном времену трајања прекида на сљедећи начин:

- а) крајње купце на средњем напону, директно путем телефона уз писану забиљешку детаља о информисању, факса или електронске поште, и
- б) крајње купце на ниском напону, путем средстава јавног информисања.

Члан 84.

(Ограничење испоруке због несташице електричне енергије)

(1) Ако се због непредвиђених околности производња или набавка електричне енергије смањује у толикој мјери да то угрожава сигурност људи и цјеловитост електроенергетске мреже у Републици Српској, Влада Републике Српске, уз претходну консултацију РЕЕРС-а, доноси уредбе којима се одобрава примјена рада у условима ограничења испоруке електричне енергије.

(2) У случају опште несташице електричне енергије, дистрибутер врши испоруку електричне енергије у складу са својим плановима селективног ограничења потрошње електричне енергије.

(3) Планови из става (2) овог члана утврђују мјере за ограничену испоруку електричне енергије путем:

- а) смањења напона у дистрибутивној мрежи,
- б) искључења уличне и остале рекламне расвјете и ограничења расвјете излога у трговинама на сигурном нивоу, односно минимално,
- в) искључења уличне расвјете, тргова и осталих објеката за 50%, односно ограничења расвјете на минимални сигурносни ниво,
- г) забране коришћења електричне енергије за додатно гријање, забране коришћења расхладних система у пословним просторијама и просторијама гдје постоји природна вентилација,
- д) увођења максималне штедне електричне енергије у јавним, заједничким и пословним просторијама, трговинама и ресторанима, домаћинствима и другим објектима,

- ђ) ограничења трајања програма свих ТВ студија,
  - е) ограничења испоруке електричне енергије за освјетљење спортских стадиона,
  - ж) селективне редукције испоруке електричне енергије, и
  - з) остале мјере којима се омогућава очување и рационална потрошња електричне енергије.
- (4) План ограничења потрошње из става (2) овог члана израђује се узимајући у обзир подједнак статус свих крајњих купаца унутар исте категорије потрошње и групе купаца.
- (5) Планом ограничења потрошње из става (2) овог члана се постижу сљедећи циљеви:
- а) ограничење испоруке електричне енергије индустријским објектима који користе електричну енергију у великим количинама у сврхе којим се не угрожава процес производње,
  - б) заштита крајњих купаца којима електрична енергија не смије бити искључена, и
  - в) заштита индустријских погона од посебног интереса.
- (6) У случају појаве опште несташице електричне енергије, дистрибутер и снабдјевач користе сва расположива средства у циљу превазилажења насталих околности.
- (7) У току трајања околности изазваних несташицом електричне енергије, не примјењују се одредбе у вези са обавезном испоруком и квалитетом електричне енергије.
- (8) Дистрибутер обавјештава крајње купце о ограничењима испоруке електричне енергије и мјерама које треба предузети у циљу смањења потрошње током опште несташице електричне енергије.

Члан 85.

(Приоритети за испоруку електричне енергије у случају опште несташице),

- (1) У случају опште несташице електричне енергије испорука електричне енергије се врши према приоритетима.
- (2) Приоритет I су:
- а) болнице, клинике, специјалне здравствене установе (станице хитне помоћи и других хитних интервенција, стационари, заводи за трансфузију крви - узимање и прераду крви, центри за дијализу, домови здравља итд.),
  - б) објекти водовода и канализације (за производњу, пречишћавање и транспорт воде, за функционисање канализације),
- (3) Приоритет II су:

- а) објекти за производњу основних прехранбених производа (централне пекаре, млекаре),
  - б) одређени војни објекти,
  - в) велики топлотни извори даљинског гријања,
  - г) објекти радија и телевизије јавног сервиса,
  - д) објекти средстава јавног саобраћаја (аеродроми, жељезничке станице, станице сигнализације за јавни саобраћај и централне гараже јавног саобраћаја, објекти поште и телекома),
  - ђ) амбасаде, конзулати и стране новинске агенције,
  - е) штампарије дневних листова,
  - ж) објекти служби унутрашњих послова,
  - з) објекти у којима су смјештени државни органи,
  - и) студентски домови, ћачки домови и интернати,
  - ј) претоварни капацитети ријечног, жељезничког и другог саобраћаја,
  - к) хидрометеоролошки и сеизмолошки заводи,
  - л) дјечије установе,
  - љ) хотели "А" и "Де лукс" категорије,
  - м) индустријски погони намјенске производње,
  - н) рудници угља и остали рудници са јамском експлоатацијом,
  - њ) погони топлотне енергије, погони петрохемије и базне хемије,
  - о) градилишта електроенергетских објеката,
  - п) хладњаче, и
  - р) пумпне станице за одводњавање.
- (4) Приоритет III за испоруку електричне енергије су објекти осталих крајњих купаца.
- (5) У објекте из става (2) и (3) овог члана не подразумијевају се управно-административне зграде, објекти друштвеног стандарда, помоћни погони и радионице као и други дијелови који нису у директној функцији дјелатности тих објеката.

Члан 86.

(Објекти којима се не може обуставити испорука електричне енергије због неплаћања)

- (1) Због неплаћања обавеза за испоручену електричну енергију, не може се обуставити испорука електричне енергије објектима крајњих купаца чији би прекид рада довео до непосредне опасности по живот и здравље људи, гдје спадају:

- а) болнице, клинике, специјалне здравствене установе (станице хитне помоћи и других хитних интервенција, стационари, заводи за трансфузију крви - узимање и прераду крви, центри за дијализу, домови здравља итд.),
- б) објекти водовода и канализације (за производњу, пречишћавање и транспорт воде, за функционисање канализације),
- в) објекти средстава јавног саобраћаја (аеродроми, жељезничке станице, станице сигнализације за јавни саобраћај),
- г) студентски домови, ђачки домови и интернати,
- д) хидрометеоролошки и сеизмолошки заводи,
- ђ) дјечије установе,
- е) рудници угља и остали рудници са јамском експлоатацијом, и
- ж) пумпне станице за одводњавање.

(2) Уговором о снабдијевању/приступу са крајњим купцима чији су објекти наведени у ставу (1) овог члана утврђују се инструменти обезбјеђења плаћања за преузету електричну енергију (авалиране мјенице, банковне гаранције и други облици јемства прихватљиви за снабдјевача/дистрибутера).

(3) Објектима крајњег купца наведеним у ставу (1) овог члана може се обуставити испорука електричне енергије због неплаћања, уколико крајњи купац не обезбиједи одговарајуће гаранције према условима из става (2) овог члана.

Члан 87.

(Ванредне околности)

(1) Ванредне околности су ситуације када је прекинута испорука електричне енергије или је угрожено здравље и сигурност становништва као посљедица:

- а) временских непогода,
- б) тежих кварова на опреми, и
- в) пожара, поплаве, потреса и других незгода.

(2) У случају ванредних околности услужни центар дистрибутера, који је свакодневно отворен 24 сата, интензивира своје активности са појачаним људским и техничким ресурсима.

(3) Дистрибутер израђује план рада у ванредним околностима којим се планирају активности и ангажовање људства и опреме за случај наступања ванредних околности из става (1) овог члана.

ГЛАВА V - НЕОВЛАШЋЕНА ПОТРОШЊА

Члан 88.

(Појам неовлашћене потрошње)

(1) Под неовлашћеном потрошњом електричне енергије подразумејева се потрошња у случају:

- а) прикључења објеката на дистрибутивну мрежу без сталне електроенергетске сагласности и/или уговора о снабдијевању и уговора о приступу, или самовољног прикључења на дистрибутивну мрежу након искључења због разлога наведених у члану 29. Општих услова,
- б) онемогућавања правилног регистравања преузете електричне енергије и снаге,
- в) потрошње без мјерних уређаја или мимо њих,
- г) самовољног скидања или оштећења пломбе, при чему крајњи купац није обавијестио дистрибутера о оштећењу.

(2) У случају откривања неовлашћене потрошње, дистрибутер је дужан да покрене поступак пред надлежним органом.

Члан 89.

(Утврђивање периода неовлашћене потрошње)

(1) Дистрибутер утврђује период за који се врши обрачун неовлашћене потрошње, на основу података о извршењу радњи из члана 88. Општих услова.

(2) Уколико се не може утврдити почетак једне или више неовлашћених радњи из члана 88. Општих услова, сматра се да је неовлашћена потрошња електричне енергије трајала од дана посљедњег прегледа дијела прикључка, односно мјерног мјеста на којем је извршена радња којом је омогућена неовлашћена потрошња електричне енергије.

(3) Период за обрачун неовлашћене потрошње из става (2) овог члана не може бити дужи од годину дана.

(4) Очитање мјерних уређаја, без прегледа пломби на мјерном мјесту, не сматра се прегледом мјерног мјеста које се може користити за одређивање почетка неовлашћене потрошње.

Члан 90.

(Обрачун неовлашћене потрошње)

(1) Мјесечни обрачун неовлашћене потрошње за крајње купце на средњем напону, врши се на следећи начин:

- а) обрачунска снага се утврђује у износу који је једнак:

- 1) највећој измјереној вршној снази у периоду од годину дана прије наступања неовлашћене потрошње,
  - 2) прикључној снази за случај да није расположив податак о измјереној вршној снази, или
  - 3) укупно инсталисаној снази трошила крајњег купца који се самовољно прикључио без електроенергетске сагласности,
- б) количина неовлашћено утрошене електричне енергије утврђује се као производ обрачунске снаге из тачке а) овог става и мјесечног броја радних часова, како слиједи:
- 1) за једносмјенски рад 300 часова,
  - 2) за двосмјенски рад 450 часова, и
  - 3) за тросмјенски рад 550 часова.
- (2) Мјесечни обрачун неовлашћене потрошње за крајње купце из категорије остала потрошња на ниском напону, врши се на сљедећи начин:
- а) обрачунска снага се добије множењем номиналне струје главног осигурача или уређаја за ограничење снаге, са номиналним напоном,
  - б) количина неовлашћено утрошене активне енергије утврђује се као производ обрачунске снаге из тачке а) овог става и мјесечног броја радних часова, како слиједи:
- 1) за једносмјенски рад 300 часова,
  - 2) за двосмјенски рад 450 часова, и
  - 3) за тросмјенски рад 550 часова.
- (3) Мјесечни обрачун неовлашћене потрошње за крајње купце из категорије домаћинства, врши се на сљедећи начин:
- а) обрачунска снага се изједначава са прикључном снагом,
  - б) количина неовлашћено утрошене активне енергије утврђује се као производ обрачунске снаге из тачке а) овог става и мјесечног броја часова, како слиједи:
- 1) за период октобар - март, 360 часова за крајње купце који користе електричну енергију за гријање, односно 200 часова за остале крајње купце.
  - 2) за период април - септембар, 130 часова за све крајње купце.
- (4) Количина неовлашћено утрошене активне енергије, за случај самовољног скидања или оштећења пломбе из члана 88. став (1) тачка г) Општих услова, утврђује се једнократно као производ одговарајуће обрачунске снаге из става (1), (2) и (3) овог члана и времена од 130 часова.
- (5) За случај неовлашћене радње на уклопном сату, МТК, РТК или другом пријемнику сличне намјене, не врши се обрачун количина неовлашћено утрошене електричне енергије и снаге у смислу става (1), (2) и (3) овог члана.

Члан 91.**(Накнада за неовлашћено утрошену електричну енергију)**

- (1) Крајњи купац за кога се утврди да је неовлашћено користио електричну енергију дужан је сносити трошкове:
- а) обрачунате електричне енергије, у складу са чланом 90. Општих услова,
  - б) обрачунске снаге, у складу са чланом 90. Општих услова, и
  - в) остале трошкове проузроковане неовлашћеном потрошњом.
- (2) На обрачунату количину активне енергије примјењује се сљедећа цијена:
- а) за тарифне купце примјењује се већи дневни тарифни став,
  - б) за квалификоване купце, цијена се утврђује као сума просјечне цијене електричне енергије за покривање дистрибутивних губитака у том периоду и тарифних ставова за коришћење електроенергетске мреже у већој дневној тарифи.
- (3) Накнада за снагу утврђује се на сљедећи начин:
- а) за крајње купце код којих се обрачунска снага утврђује мјерењем, примјеном припадајућих тарифних ставова на обрачунску снагу утврђену у складу са одредбама члана 90. Општих услова,
  - б) за крајње купце без мјерења снаге, примјеном припадајућих тарифних ставова за категорију потрошње и групу купаца којој припада крајњи купац, на обрачунску снагу утврђену Тарифним системом.
- (4) За случај да је неовлашћена радња извршена на уклопном сату, МТК, РТК или другом пријемнику сличне намјене, тако да бројило није исправно регистровало потрошњу према добу дана, накнада се обрачунава на сљедећи начин:
- а) за тарифне купце сва измјерена потрошња се обрачунава у већој дневној тарифи, и
  - б) за квалификоване купце накнада за коришћење мреже се обрачунава за сву измјерену потрошњу у већој дневној тарифи.
- (5) Обрачун, фактурисање и наплату неовлашћене потрошње врши дистрибутер.
- (6) Начин обрачуна штете коју крајњи купац неовлашћеном потрошњом проузрокује снабдевачу дефинише се уговором о снабдијевању.

ГЛАВА VI – МЈЕРЕЊЕ**Члан 92.****(Мјерно мјесто)**

- (1) Испоручена и преузета електрична енергија и снага мјере се одговарајућим мјерним слогом на мјерном мјесту које се по правилу налази на примопредајном мјесту, уколико електроенергетском сагласношћу или уговором о прикључењу није другачије одређено.

- (2) Мјерно мјесто за крајње купце из категорије домаћинства (властите куће) за нове или реконструисане прикључке се изводи према прописима и лоцира са спољне стране грађевинског објекта, са могућношћу приступа у току радног дана од 08-18 часова.
- (3) У стамбеним зградама мјерна мјеста се смјештају у оквиру заједничких просторија (ходник), са могућношћу приступа мјерном мјесту од 08-18 часова у току радног дана.
- (4) Дистрибутер је дужан о свом трошку постепено измјештати мјерна мјеста постојећих крајњих купаца која се налазе унутар објекта, према условима из става (2) овога члана, при чему измјештање изводи дистрибутер, уз присуство крајњег купца.

Члан 93.

(Састав мјерног слога)

Мјерни слог крајњег купца / произвођача могу чинити:

- а) напонски и струјни мјерни трансформатори,
- б) бројила активне и реактивне енергије,
- в) регистратор снаге,
- г) уређај за управљање тарифама,
- д) уређаји за даљинску комуникацију,
- ђ) спојни водови,
- е) уређаји за похрањивање података, и
- ж) остала помоћна опрема и уређаји.

Члан 94.

(Норме квалитета мјерних уређаја)

- (1) Мјерни уређаји испуњавају прописане стандарде, техничке нормативе и норме квалитета.
- (2) Дистрибутер прописује техничке услове којим, између осталог, дефинише и одређује врсту, тип, класу тачности, потребан број и мјерни опсег мјерних уређаја, као и мјесто и начин њихове уградње у складу са Дистрибутивним мрежним правилима, Општим условима, техничким прописима и стандардима.

Члан 95.

(Класа тачности мјерних трансформатора)

- (1) Напонски мјерни трансформатори морају бити у складу са стандардом ИЕС 60044-2.

- (2) Струјни мјерни трансформатори са једним или више секундарних језгра, са одговарајућим намотајима, морају бити у складу са стандардом IEC 60044-1.
- (3) Класа тачности мјерних трансформатора за мјерење количине електричне енергије до 24 милиона киловат часова (kWh) годишње, на једном мјерном слогу, мора бити 0.5, а за мјерење електричне енергије изнад ове количине мора бити 0.2 или класа 0.5, ако се дистрибутер и купац о томе договоре.
- (4) Ако је на мјесту мјерења у периоду од 200 часова мјесечно активно оптерећење мање од 10% номиналне примарне струје струјног мјерног трансформатора, потребно је примијенити струјне мјерне трансформаторе са проширеним мјерним опсегом.

Члан 96.

(Класе тачности бројила електричне енергије)

- (1) Бројила за мјерење активне енергије морају задовољити услове стандарда IEC 60687 (класа 0.2), 60687 (класа 0.5) и 61036 (класа 1.0).
- (2) Бројила за мјерење реактивне енергије морају задовољити услове стандарда IEC 61268 (класа 2.0).
- (3) Класе тачности уграђених бројила електричне енергије морају најмање бити:
- а) за активну енергију на ниском напону гдје се потрошња мјери мјерним уређајима у директном споју 2.0,
  - б) за активну енергију на ниском напону гдје се потрошња мјери мјерним уређајима у полуиндиректном споју, преко струјних мјерних трансформатора:
    - 1) за бројила са уграђеним показивачем вршног оптерећења класе 1.0, и
    - 2) за остала бројила класе 2.0,
  - в) за активну енергију на средњем напону гдје се потрошња електричне енергије мјери мјерним уређајима у индиректном споју, преко струјних и напонских мјерних трансформатора:
    - 1) за потрошњу до 24 милиона киловат часова (kWh) годишње, класе 1.0, и
    - 2) за потрошњу преко 24 милиона киловат часова (kWh) годишње, класе 0.5 или боље класе тачности,
  - г) до потпуне имплементације стандарда из става (2) овог члана, мјерење реактивне енергије се може изводити бројилима класе 3.0.

Члан 97.

(Уклопни сат)

- (1) Уклопни сат за управљање вишетарифним бројилима и регистраторима снаге може одступити мјесечно у односу на подешено средње-европско вријеме у границама:

- а) два минута мјесечно за бројила класе 0.5,
- б) пет минута мјесечно за бројила класе 1.0, и
- в) 15 минута мјесечно за бројила класе 2.0.

(2) Уклопни сат који одступа више од дозвољених одступања из става (1) овог члана, треба бити замијењен новим.

(3) У стамбеном објекту са више етажних власника, гдје су бројила постављена на једном мјесту, дозвољена је уградња једног уређаја за управљање тарифама.

Члан 98.

(Пломбирање и жигосање мјерних уређаја)

- (1) Мјерни уређаји из члана 93. став (1) тачка а), б), в) и г) Општих услова, морају бити прописно баждарени и жигосани.
- (2) Мјерни уређаји из члана 93. став (1) тачка а), б), в), и г) Општих услова, морају бити пломбирани од стране дистрибутера, а и од стране крајњег купца уколико то купац затражи.
- (3) Ако се на мјерном уређају налази пломба дистрибутера и крајњег купца, скидање пломбе обавља се у присуству дистрибутера и крајњег купца.
- (4) Код првог прикључења објекта крајњег купца / произвођача на дистрибутивну мрежу, мјерни уређаји морају имати валидан жиг баждарења.

Члан 99.

(Одржавање мјерних уређаја)

- (1) Под одржавањем се подразумева:
  - а) редовни преглед мјерних уређаја,
  - б) редовна провјера исправности уређаја, изузев баждарења, у складу са техничким стандардима за дату врсту уређаја,
  - в) провјера исправности уређаја у случају постојања сумње у исправност,
  - г) оправка и замјена у случају неисправности уређаја,
  - д) баждарење уређаја у редовним интервалима, у складу са техничким стандардима за дату врсту уређаја, и
  - ђ) баждарење у случају постојања сумње у тачност регистрације мјерних величина.
- (2) Одржавање мјерних уређаја врши дистрибутер.
- (3) Трошкове одржавања, за случај да је крајњи купац предао прикључак у основна средства дистрибутера, сноси дистрибутер.

(4) Ако крајњи купац није предао прикључак у основна средства дистрибутера, трошкове одржавања сноси крајњи купац, изузев трошкова баждарења које сноси дистрибутер.

Члан 100.

(Ванредно баждарење мјерних уређаја)

(1) Уколико је дистрибутер испоручилац мјерног уређаја, крајњи купац има право прије уградње захтијевати баждарење, при чему трошкове сноси дистрибутер.

(2) Уколико крајњи купац захтијева ванредно баждарење мјерних уређаја, дистрибутер је дужан извршити баждарење у року од 15 дана од дана пријема захтјева.

(3) Уколико се ванредним баждарењем утврди да мјерни уређај задовољава захтјеве из класе тачности, трошкове баждарења сноси крајњи купац.

(4) Крајњи купац има право да присуствује баждарењу мјерних уређаја.

Члан 101.

(Корекција обрачуна)

(1) Ако се записнички утврди да је обрачунска константа мјерног слога била погрешно утврђена, врши се накнадни обрачун по исправљеној константи, од дана кад је обрачун вршен са погрешном константом.

(2) Уколико се баждарењем утврди да је мјерни уређај имао грешку два пута већу од класе тачности, или због квара извјесно вријеме није мјерио електричну енергију и снагу, односно да је мјерење било дјелимично, испоручена електрична енергија, односно снага, се утврђује прорачуном ако је могуће, или процјеном.

(3) За процјену преузете електричне енергије и снаге из става (2) овог члана, узима се потрошња постигнута у одговарајућем временском периоду, када је регистравање било исправно, уважавајући годишњи пораст потрошње.

(4) Ако постоји контролно мјерење, могу се договором узети подаци са тог мјерног слога.

(5) Корекција обрачуна врши се у случају када је погрешно очитана вриједност појединих мјеста на бројчанику, због погрешног броја цијелих, односно децималних мјеста.

(6) Када се утврди да услед квара на уклопном сату, РТК или МТК пријемнику бројило није регистровало потрошњу исправно према добу дана, регистрована потрошња активне енергије се обрачунава:

- а) за крајње купце без мјерења снаге, као да је мјерни уређај једнотарифно бројило,
- б) за крајње купце код којих се обрачунска снага утврђује мјерењем, на основу оствареног односа потрошње у одговарајућем обрачунском периоду када је мјерење било исправно.

Члан 102.**(Контрола мјерења и измјене на мјерном слогу)**

- (1) Уговорна страна (дистрибутер и крајњи купац или произвођач) нема право вршити измјене на мјерном слогу, без претходног обавјештења друге уговорне стране, која има право присуствовати овим радњама.
- (2) О извршеним измјенама на мјерном слогу саставља се записник који потписују присутне уговорне стране.
- (3) Уколико крајњи купац или произвођач не присуствује контроли мјерења, дистрибутер је дужан да га обавијести о резултатима контроле.
- (4) Дистрибутер је дужан у писаној форми обавијестити снабдјевача крајњег купца о свакој промјени на мјерном мјесту која утиче на обрачун утрошене електричне енергије, у року од 24 часа од настанка промјене.

Члан 103.**(Сметње или оштећења на мјерним уређајима)**

- (1) Крајњи купац / произвођач је одговоран за нестанак и оштећење мјерних уређаја који су смјештени у његовим објектима.
- (2) Крајњи купац / произвођач је дужан без одлагања обавијестити дистрибутера о нестанку, сметњама или оштећењима на мјерним уређајима, пломбама и осигурачима.
- (3) У случају нестанка или физичког оштећења мјерних уређаја који се налазе у објекту у посједу крајњег купца, трошкове оправке, замјене и баждарења сноси крајњи купац.
- (4) Дистрибутер је дужан, по пријему обавјештења из става (2) овог члана, у року од три дана, предузети одговарајуће мјере у циљу обезбјеђења исправног мјерења.
- (5) Дистрибутер је дужан без одлагања обавијестити крајњег купца / произвођача о уоченим сметњама или оштећењима на мјерним уређајима.

**ГЛАВА VII - УСЛОВИ КОРИШЋЕЊА МРЕЖЕ
СРЕДЊЕГ НАПОНА****Члан 104.****(Врсте и подешење заштитних уређаја)**

- (1) Врсту, класу, тип и мјесто уградње заштитних уређаја, те параметре подешења заштитних уређаја на прикључку крајњег купца/произвођача одређује дистрибутер, према техничким стандардима и препорукама и Дистрибутивним мрежним правилима.

(2) Дистрибутер је дужан давати упутства крајњем купцу и произвођачу о избору врсте и подешења заштите, као и мјесту уградње на електроенергетском објекту крајњег купца/произвођача.

(3) Измјена врста заштите и њеног подешења на прикључку крајњег купца и произвођача обавља се према упутству и уз сагласност дистрибутера.

Члан 105.

(Уградња подфреквентне заштите у објекте купца)

(1) Дистрибутер, према потреби, у објектима крајњег купца уграђује подфреквентне релеје и подешава их према потреби електроенергетског система.

(2) Дистрибутер је дужан упознати крајњег купца о постојању подфреквентне заштите и условима за њено дјеловање.

Члан 106.

(Уградња уређаја за аутоматско поновно укључење)

Дистрибутер и крајњи купац/произвођач споразумно изабирају и подешавају уређаје за аутоматско поновно укључење на прикључном воду крајњег купца/произвођача.

Члан 107.

(Пренапонска заштита и координација изолације)

Дистрибутер и крајњи купац/произвођач врше избор пренапонске заштите на прикључку и објектима крајњег купца/произвођача, водећи рачуна о координацији изолације.

Члан 108.

(Мјере заштите од превисоких напона)

(1) Мјере заштите објеката, људи и имовине од превисоких напона се изводе систематски и досљедно према техничким стандардима и техничким препорукама.

(2) Дистрибутер је дужан на захтјев крајњег купца доставити потребне податке за избор заштитних мјера од превисоких напона.

Члан 109.

(Уређаји за мјерење)

(1) Код изградње прикључка нових крајњих купаца / произвођача, обавезна је уградња бројила са могућношћу даљинског читања.

(2) У новоизграђеним трансформаторским станицама X/0,4 kV обавезна је уградња мјерног слога који садржи бројило активне енергије.

ДИО ЧЕТВРТИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 110.

(Закључење уговора о снабдијевању)

- (1) Дистрибутер и снабдјевач тарифних купаца ће закључити уговоре о приступу и уговоре о снабдијевању са постојећим крајњим купцима на средњем и високом напону у року од 90 дана од дана ступања на снагу Општих услова, а са крајњим купцима на ниском напону у року од годину дана од дана ступања на снагу Општих услова.
- (2) У периоду до закључења уговора о снабдијевању са постојећим крајњим купцем, снабдјевач тарифних купаца врши снабдијевање крајњег купца у складу са Тарифним системом, по тарифним ставовима припадајуће категорије потрошње и тарифне групе купаца.
- (3) Уговори о снабдијевању закључени прије ступања на снагу ових Општих услова важе до истека рока на који су закључени.

Члан 111.

(Информисање о условима снабдијевања)

- (1) Снабдјевач тарифних купаца је дужан, у року од два мјесеца од дана ступања на снагу Општих услова, на прикладан начин (средства јавног информисања, интернет страница, услужни центар, обавјештење уз рачун, летак и слично) информисати крајње купце о условима за закључење уговора о снабдијевању и приступу, као и о најважнијим одредбама Општих услова.
- (2) Обавјештењем из става (1) овог члана се наводи и начин на који се крајњи купци могу детаљније упознати са одредбама Општих услова, приједлогом уговора о снабдијевању и приступу, као и начин на који могу закључити уговоре.

Члан 112.

(Цјеновник трошкова прикључка)

- (1) Дистрибутер је дужан израдити цјеновник трошкова прикључка на дистрибутивну мрежу, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу Општих услова.
- (2) Цјеновник из става (1) овог члана се доставља РЕЕРС-у на одобрење, и објављује на интернет страници и у услужном центру дистрибутера.

Члан 113.**(Раздвајање дјелатности дистрибуције и снабдијевања)**

- (1) До функционалног раздвајања дјелатности дистрибуције и снабдијевања, обавезе и права која се односе на дистрибутера и снабдјевача тарифних купаца, су обавезе и права постојећих дистрибутивних предузећа.
- (2) Након функционалног раздвајања дјелатности дистрибуције и снабдијевања, дистрибутивно предузеће је дужно на адекватан начин информисати крајње купце о начелима раздвајања, уз обавезно навођење следећег:
- а) који субјекат је одговоран за коју функцију,
  - б) који субјекат је одговоран за читање бројила,
  - в) на који начин ће обављати дјелатности дистрибуције уз осигурање недискриминације различитих снабдјевача,
  - г) уколико постоји више од једног снабдјевача, на који начин је могуће извршити промјену снабдјевача, и
  - д) на који начин квалификовани купци, који су одабрали да буду квалификовани, могу поново стећи статус тарифног купца.
- (3) У периоду од функционалног до правног раздвајања дјелатности дистрибуције и снабдијевања, дистрибутер и снабдјевач тарифних купаца електричном енергијом је и даље једно правно лице, а међусобна права и обавезе које се односе на дистрибутера и снабдјевача регулишу се интерним актима тог правног лица.

Члан 114.**(Дистрибутивна мрежна правила)**

- (1) У року од шест мјесеци од дана усвајања Општих услова, дистрибутивна предузећа на територији Републике Српске ће заједнички израдити приједлог "Дистрибутивних мрежних правила" и исти доставити РЕЕРС-у на одобрење.
- (2) Дистрибутивна мрежна правила ће бити усклађена са Мрежним кодексом и детаљно ће прописивати:
- а) техничке и остале услове за прикључење на дистрибутивну мрежу (услове за издавање електроенергетске сагласности у оквиру својих овлашћења)
  - б) техничке и остале услове за приступ дистрибутивној мрежи,
  - в) техничке и остале услове за сигуран и квалитетан рад дистрибутивног система,
  - г) техничке и остале услове за прикључење и рад са преносним и осталим дистрибутивним системима,
  - д) поступке за рад дистрибутивног система у ванредним ситуацијама (несташица електричне енергије, елементарне непогоде), и
  - ђ) развој и планирање дистрибутивне мреже.

Члан 115.**(Утврђивање стандарда квалитета)**

На основу евиденције параметара континуитета испоруке и параметара комерцијалног квалитета из члана 82. Општих услова, и извршених анализа, РЕЕРС ће установити опште и гарантоване стандарде континуитета испоруке и комерцијалног квалитета услуге.

Члан 116.**(Обавјештавање купца о структури електричне енергије и утицај на животну средину)**

(1) Снабдјевач је дужан путем рачуна или промотивног материјала доставити информације крајњем купцу о структури извора енергије, те упутити крајњег купца на референтне изворе гдје се могу пронаћи детаљније информације о утицају на животну средину производње електричне енергије која му се испоручује.

(2) Достава информација из става (1) овог члана врши се на годишњем нивоу, почевши од 01.01.2009. године.

Члан 117.**(Прикључна снага објеката за које не постоји електроенергетска сагласност)**

(1) Уколико дистрибутер и крајњи купац у својој документацији не посједују електроенергетску сагласност ни податак о одобреној прикључној снази, према одредбама ових Општих услова, на обрачунском мјерном мјесту крајњег купца, прикључна снага се утврђује:

- а) за крајње купце из категорије домаћинства, према номиналној струји главног инсталационог осигурача или уређаја за ограничење снаге,
- б) за крајње купце из категорије остала потрошња:
  - 1) према номиналној струји главног инсталационог осигурача или уређаја за ограничење снаге,
  - 2) уколико је мјерно мјесто крајњег купца опремљено уређајем за мјерење вршне снаге, прикључна снага се добија на основу максимално измјерене вршне снаге у претходној години,
- в) за крајње купце на средњем напону на основу максимално измјерене вршне снаге у претходној години,
- г) за крајње купце из категорије јавна расвјета на основу номиналне струје главног инсталационог осигурача.

(2) За крајње купце код којих се обрачунска снага утврђује мјерењем вршне снаге, али нису преузимали електричну енергију током цијелог посматраног периода од годину дана или су радили смањеним капацитетом, прикључна снага се утврђује на основу номиналне струје главних осигурача или напојног трансформатора и

трошила на средњем напону, узимајући у обзир фактор једновремености објекта крајњег купца.

(3) Крајњим купцима код којих се обрачунска снага утврђује мјерењем, може се на захтјев, уз приложену пројектну документацију, одобрити већа прикључна снага од снаге утврђене ставом (1) и (2) овог члана.

(4) Дистрибутер је дужан издати сталне електроенергетске сагласности крајњим купцима из става (1) овог члана у сљедећим роковима:

- а) крајњим купцима којима се мјери вршна снага и јавна расвјета - најкасније у року од једне године од дана ступања на снагу Општих услова,
- б) крајњим купцима из категорије остала потрошња на ниском напону, без мјерења снаге - најкасније до 01.01.2008. године, и
- в) крајњим купцима из категорије домаћинства - најкасније до 01.01.2010. године.

Члан 118.

(Поновно прикључење објекта повратника)

За крајње купце повратнике у мјеста боравка гдје су живјели прије рата, примјењују се одредбе за поновно прикључење њихових објеката на електроенергетску мрежу, са повластицама које су прописане Споразумом о поновном прикључењу стамбених објеката повратника на електродистрибутивну мрежу у БиХ.

Члан 119.

(Планови ограничења потрошње у случају несташице електричне енергије)

Дистрибутер је обавезан израдити планове рада у условима ограничења испоруке електричне енергије због опште несташице, у року од шест мјесеци након издавања Општих услова.

Члан 120.

(Неовлашћена потрошња код скидања или оштећења пломбе)

Одредбе члана 88. и 90. Општих услова, које се односе на неовлашћено скидање или оштећење пломбе, почињу се примјењивати три мјесеца од дана ступања на снагу Општих услова, до када је дистрибутер дужан извршити преглед мјерних мјеста и пломбирање за случај да мјерно мјесто није пломбирано на начин прописан Општим условима.

Члан 121.

(Измјештање мјерних уређаја)

(1) Рок за измјештање мјерног мјеста према условима из члана 92. Општих услова је 10 година од дана ступања на снагу Општих услова.

(2) До измјештања мјерног мјеста према условима из члана 92. Општих услова, постојећи крајњи купац је одговоран за одржавање и исправност унутрашњег прикључка, као и вањског прикључка, прикључних, заштитних и мјерних уређаја у случају да није предао ова средства у основна средства дистрибутера.

(3) Након измјештања мјерних уређаја, крајњи купац може предати прикључак у основна средства дистрибутера према условима из члана 77. став (1) Општих услова.

Члан 122.

(Увођење стандарда IEC 38 и EN 50160)

(1) Даном ступања на снагу Општих услова, дистрибутери су дужни имплементирати стандард IEC 38 и EN 50160, изузев одредби које се тичу одступања од номиналног напона нисконапонске мреже.

(2) Рок за потпуну имплементацију стандарда IEC 38 и EN 50160 је 01.01.2015. године.

Члан 123.

(Тумачење Општих услова)

(1) Тумачење одредби Општих услова даје РЕЕРС.

(2) Измјене и допуне Општих услова врше се на исти начин и по поступку који је утврђен за њихово доношење.

Члан 124.

(Ступање на снагу)

Општи услови ступају на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-368/06

Требиње, 29. јун 2006. године

Предсједник РЕЕРС-а
Миленко Чокорило, дипл.инж.ел
